[...]ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

[Б]урят-Монголой ҮНЭН

[КП]СС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 222 (6129)
СЕНТЯБРИИН 20
ЧЕТВЕРГ
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Адуу малаа һайн байраар хангая

[...]марай һэрюун унажа, үбэ[...]шэмэрүүн хүйтэн дүтэл[...]байһанаа мэдүүлнэ. Респуб[...]ынай түрүү колхозууд, [...]зууд малайнгаа үбэлжэл[...]түхеэржэ, бэлэдхэлэй ехэ[...] хүдэлмэри хэжэ байнхай. [...] тэжээл, шэмэтэ силос [...]хын хажуугаар, бүхы ма[...] дулаан, һаруул, типовой [...]раар хангахые оролдоно.

[...]үүлэй жэлнүүдтэ республи[...]отор ниитын малда типо[...] байрануудые бариха, тэрэ[...] механизацилха талаар ни[...] хүдэлмэри хэгдээ. Энэ та[...]р Кударын, Түнхэнэй, Ку[...]ханай, Ториин аймагуудай [...]он колхозууд һайн жэшээ [...]үлнэ. Түнхэнэй аймагай [...]лхозууд мүнөө жэлдэ нии[...]ээ адуу малые гол түлэб [...]вой байрануудтай болгожо [...]лха юм. Эндэ барилгын [...]ай бригаданууд түхэреэн [...]дэ хүдэлдэг. Барилгада мо[...] шулуу болон нютагай бусад [...]ериалнууд үргэнөөр хэрэг[...]дэнэ.

[Ш]улуун барилгануудые бод[...]гоороо мүн Кударын, То[...]н аймагуудай колхозууд [...]лэн дүршэлтэй болонхой. [К]ударын аймагай Ждановай [...]эмжэтэ колхоз (түрүүлэг[...]нь нүхэр Цагадаев), Ранжу[...]ай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Соковиков), [...]иин аймагай «Улаан Бур[...]тай» колхоз (түрүүлэгшэнь [...]р Яковлев) мүнөө жэлэйн [...] барилгын түсэбые хоёр да[...] дүүргэжэ байнхай. Жэ[...]лхэдэ, Кударын аймагай [...]новай нэрэмжэтэ колхоздо [...]ээ жэл 95 тугалай нэгэ бай[...] 75 гахайн байха шулуун [...]ра, мүн 286 гахайн багтаха [...]гаар байра, 500 дальбараа [...]хэхэ байра, культбаза, [...]шадта 5 гэр, 150 үнеэдэй [...]ай байра, бани, 10 автома[...]ын гараж баригдажа дүүр[...]дэд, үнеэдэй дүрбэн рядтай [...] байра шулуугаар, малша[...] хамтын байра болон 15 [...]той больница баригдажа [ба]йнхай.

[...]эбэшье, малай байра барил[...] юрэнхы дэрээ үшөөл хан[...]тагүйгөөр ябуулагдана. [И]лангаяа адуу малаар олон [...]энгын, Сэлэнгын, Баргажа[...], Хориин болон бусад хэ[...] аймагуудай колхозуудай [...]элбэрилэгшэд малайнгаа [...]лжэлгэдэ бэлэдхэхэ, бай[...]ень заһаха, шэнээр бариха [...]той барилгануудые сүм [...]ргэхэ хүдэлмэрие ехэл [...] нобшоор ябуулна, энэ жэ[...] барилгын түсэбые таһал[...]улна.

[Б]аргажанай аймагай колхо[...]удта барилгын хүдэлмэри [...]а жэлнүүдтэл адли тоогдо[...]үй. Мүнөө жэлдэ үнеэдэй 9 [...]ра бүтээгдэхэ аад, оройдоо 3-ниинь, хонидой 15 байрын миин 7-ниинь баригдаад байна. Ленинэй, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудта үнеэдэй байра гурбан жэлэй туршада баригдажа дүүрэнэгүй. Мүн энэ аймагай «Большевик» колхоздо һүүлэй гурбан жэлэй туршада малай типовой нэгэшье байра баригдаагүй байшоо. Энэ юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, тэндэхи партийна, советскэ организацинууд энэ шухала хэрэгтэ анхаралаа багаар табина. Нэн түрүүндэ партиин айком, аймгүйсэдком малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ, адуу малые типовой һайн байрануудаар хангаха тушаа колхозуудай, МТС-үүдэйнгээ хүтэлбэрилэгшэдтэ шанга эрилтэ табинагүй, барилгые ургаса хуряалгын һүүлээр үргэлжэлүүлхэ гэһэн буруу һанал бодолгой эрид тэмсэнэгүй.

Барилгын хүдэлмэрие таһалдуулжа, малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые иимэ ехээр удааруулжа байһан баримтануудые саашадаа тэсэхын аргагүй. Юуб гэхэдэ, типовой һайн байрануудай дутамаг дээрэһээ жэлһээ жэл бүри адуу мал гарзална, тэдэнэй ашаг шэмэнь гүйсэд абтанагүй ха юм.

Республикын Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Хүдөөгэй, колхозуудай барилгын управлени (начальнигынь нүхэр Сметанин), Хүдөө ажахын министерство (министр нүхэр Иванов), партиин айкомууд болон аймгүйсэдкомууд малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй болон барилгын хүдэлмэриин хангалтагүй байдалые зүбөөр сэгнэжэ, тэрэнэй гээгдэлые усадхаха тушаа МТС-үүдэй болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ эрид шанга эрилтэ табихаар болоо. Юуб гэхэдэ, баригдажа байһан малай бүхы байранууд октябриин 15 болотор дүүргэгдэжэ, ашаглалгада үгтэхэ зэргэтэй. Мүн ерэхэ жэлдэ баригдаха байрануудай һуури, илангаяа шорой малтаха хүдэлмэри газарай хүрэхэһөө урид хэгдэхэ ёһотой бшуу.

Тиимэ болохолоороо имагтал һара хүрэхэгүй саг соо барилгын, газар малталгын угаа ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ болоно. Тэрэние таһалдуулангүй, сүм дүүргэхын түлөө колхоз, совхоз, МТС бүхэндэ тодорхой график зохёогдожо, барилгада хүнүүд нэмэгдэжэ табигдаха, МТС-үүдэй техникэ үргэнөөр хэрэглэгдэхэ ёһотой.

Тиихэдэ энэ шухала хүдэлмэридэ городой болон тосхонуудай ажалшад, шефскэ организацинууд, МТС-үүдэй коллективүүд колхозуудта туһалха, тэндэ барижа эхилһэн барилгануудаа энэ үе соо мүн лэ дүүргэхэ уялгатай.

Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай Ехэдээдэ суглаанай делегаци Москвада ерэбэ

СССР-эй Верховно Соведэй уряалаар Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай Ехэдээдэ суглаанай делегаци сентябриин 17-до Москвада ерээ. Делегациин составта КНДР-эй Арадай Ехэдээдэ суглаанай түрүүлэгшэ Ли Ен, Арадай Ехэдээдэ суглаанай түрүүлэгшын орлогшо Хон Ги Хван, суглаанай депутадууд Ко Хи Ман, Ли Сек Бо, Ким Му Сам гэгшэд ороно.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй түрүүлэгшэ П. П. Лобанов, СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй түрүүлэгшэ В. Т. Лацис, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо Ш. М. Арушунян, бусад тусхай тушаалта хүнүүд, столицын ажалшадай болон олониитын түлөөлэгшэд СССР-эй ба КНДР-эй гүрэнэй тугуудаар гоёон шэмэглэгдэһэн Внуковска аэродром дээрэ делегациие угтаа.

Айлшадта баглаа сэсэгүүд барюулагдаа.

КНДР-эй **делегациие** СССР-эй Верховно **Соведэй Национальностьнуудай Соведэй** түрүүлэгшэ **В. Т.** Лацис амаршалаа.

КНДР-эй **Арадай Ехэдээдэ** суглаанай зүгһөө, бүхы айлшалжа ерэгшэдэй зүгһөө Ли Ен харюугай үгэ хэлээ.

***

Ерэһэнэйнгээ һүүлээр корейскэ парламентска делегаци СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй түрүүлэгшэ П. П. Лобановта, СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй түрүүлэгшэ В. Т. Лациста айлшалаа. Айлшадые Кремлёвско Ехэ Ордон соо уттаһан байнад. Эндэ болоһон хөөрэлдөөндэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын хэрэгүүдээр СССР-тэ байдаг саг зуурын этигэмжэтэ Пак Док Хван хабаадалсаа.

Делегациин гэшүүд Советскэ Союз соогуур аяншалхые хүсэжэ байһанаа элишэлэн мэдүүлээ. Тэдэнэр Ленинградта, Сталинградта, Ростов-на-Донуда, Свердловскдо, Иркутскда, тэрэшэлэн Украинын, Белоруссиин, Казахстанай, Киргизиин, Грузиин городуудта хүрэхэ, промышленна предприятинуудта, колхозууд болон совхозуудта, томо томо шэнэ барилгануудта, культурно-ажаһуудалай эмхи зургаануудта орожо хараха, СССР-эй, союзна республикануудай Верховно Соведүүдэй, ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдэй депутадуудтай уулзаха байна.

(ТАСС).

Колхозуудай полинууд дээрэһээ

Түнхэнэйхидэй уряае дэмжэнэ

ПЕТРОПАВЛОВКА. (Телефоноор абтаба). Зэдын аймагай түрүү колхозууд таряа хуряалгаяа эршэмтэйгээр ябуулжа байна, хуряалгын түрүүшын үдэрһөө гүрэндэ таряа тушаана.

Чапаевай нэрэмжэтэ колхоз 2500 центнер таряа тушааха түсэбтэй аад, 1900 центнерыень бэлэдхэлэй пунктда оруулаа. Энэ колхозой гэшүүд түнхэнэйхидэй уряае зүбшэн хэлсээд, түсэбһөө гадуур 700 центнер орооһо гүрэндэ тушааха гэжэ шиидээ. Мүнөө энэ колхоздо гектар бүриһөө 13 центнер шэниисэ, 11 центнер хара таряан абтана.

Молотовой нэрэмжэтэ колхоз таряанайнгаа гурбанай нэгэ хубиие хуряагаад байна. Гүрэндэ 4500 центнер таряа тушаажа, түсэбөө 80 гаран процент дүүргээ. Энэ жэлдэ түсэбһөө гадуур 6000 пүүд орооһо гүрэндөө худалдаха гэһэн уялга эндэхи колхознигууд абанхай.

Мүн Дзержинскиин, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозууд тус бүридөө 1000 центнер таряа түсэбһөө гадуур гүрэндөө тушааха гэжэ шиидээд, унаһан малгайгаа абангүйгөөр ажаллажа байна.

Ток дээрэхи ажал муугаар эмхидхэгдэнэ

Мухаршэбэрэй аймагай Гашейн МТС-эй харьяата колхозууд энэ жэлдэ гектар бүриһөө 10 центнерһээ доошо бэшэ орооһо таряа абаха түсэбтэй. Бороо хура багатай, ганданги жэл байбашье, МТС-эй зарим колхозуудай полинууд дээрэһээ һайн ургаса абтана. Теэд таряа хуряалга, сэбэрлэлгэ, хатаалга ехэл аали нобшоор ябажа байнхай.

Жэшээлхэдэ, «Гигант» колхоз 4679 гектар орооһото культурануудай ургаса хуряаха юм. Сентябриин 13-най мэдээгээр, оройдоо 1700 гаран гектар хуряагдаа, тэрэ тоодо 640 гектарынь амяарлан хуряагдаһан байна. Гадна, 1300 гаран центнер таряан гүрэндэ тушаагдаа.

Мүнөө үедэ энэ колхозой тогууд дээрэ 10 мянга гаран центнер таряан оронхой. Энэ ехэ таряан сэбэрлэгдэнгүй, хатаагдангүй байһаар. Жэшээлхэдэ, 4-дэхи таряанажалай бригадада (бригадирынь А. Романов) 2000 гаран центнер таряан хэбтэнэ. Комбайнһаа гараһан таряан саг соогоо сэбэрлэгдэнэгүй, нара һалхинда хатаагданагүй. Энээнһээ боложо, хоёрдохи сортын 50 гаран центнер таряан хэдэн үдэр худхагдангүй хэбтээд, бурьтажа, үжэжэ байна. Мүн 50-яад центнер шахуу эрхим һайн шэниисэ гутахаяа байна.

Ток дээрэхи таряантнай юундэ гутажа байдаг юм гэжэ бригадир нүхэр А. Романовһаа асуухада, «хүдэлмэришэнөөр дуталданабди» гэхэһээ бэшэ мүртэй юумэ хэлэбэгүй. Үнэн дээрээ тиимэ бэшэ. Эндэ таряа сэбэрлэхэ хүдэлмэри механизацилагдаагүй, «ЛЕК-1100», «Кузбасс» гэжэ сушилкануудынь, тэндэ тодхогдоһон 5 веялкэ болон бусад механизмуудынь түхэреэн сүүдхэ соо ашаглагданагүй. Һүниндөө гансал «Кузбасс» сушилкадань 7—8 хүн ажаллаад лэ, бэшэ машинануудтань хүн табигдадаггүй байһаар. Ток дээрэхи хүдэлмэриин муугаар эмхидхэгдэдэг дээрэһээ хори гаран үдэр соо миин 900-гаад центнер орооһон сэбэрлэгдэжэ, хатаагдаһан байха юм.

Тэрэшэлэн Сталинай нэрэмжэтэ колхозой тогууд дээрэ иимэрхүү байдал үзэгдэнэ. Колхозой элитнэ үрэһэнэй культурануудые таридаг бригада (бригадирынь нүхэр И. Ревенский) жэл бүхэндэ үндэр ургаса абдаг юм. Энэ жэлдэ 500 гектар орооһото культурануудые, тэрэ тоодо 315 центнер шэниисэ тариһан байна. Таряанайнь ургаса һайн, зарим участогһаа гектарай 20 гаран центнер орооһон абтана.

Гэхэ зуура, тус бригадын ток дээрэ ажал муугаар эмхидхэгдэнэ. Эндэ ороһон 2000 гаран центнер таряанай 600 гаран центнерынь оройдоошье сэбэрлэгдээгүй, комбайнһаа гараһан янзаараа хэбтэнэ. 3 веялкэ хүдэлгэгдэнэгүй. Мүн нилээд ехэ таряан халажа байна.

— Ток дээрэхи хүдэлмэрие түргөөр ябуулха гээ һаа, үшөө 14—15 хүн хэрэгтэй болохо юм. Энээн тушаа колхозой правлени хэмжээ абанагүй, хүдэлмэришэние нэмэжэ үгэнэгүй, — гэжэ бригадир нүхэр Ревенский гомдоно.

Тус колхозой 6-дахи бригадын ток дээрэ ажал хүдэлмэри бүришье нобшоор ябуулагдана. Комбайнһаа бүхыдөө 1250 центнер таряан ток дээрэ ороо. Һүүлэй 8—9 үдэр соо хэһэн ажалыень харахада, эндэһээ нэгэшье центнер таряан гүрэндэ тушаагдаагүй байшоо. Тогынь мүн лэ механизацилагдаагүй байна.

Ток дээрэ хүдэлдэг хүнүүдэй ажалай бүтээсэ юундэ багаб гэхэдэ, ажалай эмхидхэл һула, бии байһан хүнүүдынь зүбөөр хубаарилагдаагүй, доро дороо тусхай даалгабаригүй байна. Гадна, һүниндөө эндэ хүн хүдэлнэгүй. Гансал «ВИСХОМ» сушилкада хүнүүд хүдэлнэ. Бэшэ машинануудынь миин хэбтэнэ. Таряа сэбэрлэдэг «ОС-1» машина оройдоошье хэрэглэгдэнэгүй. Комбайнһаа асарагдаһан таряан саг соогоо худхагдангүй хэбтэжэ, гутажа байна.

Гадна, таряа хуряалга дээрэ МТС-эй техникэ муугаар ашаглагдана. Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлдэг механизаторнуудай хэжэ байһан хүдэлмэрие харахада, илангаяа 20-дохи тракторна бригадынхидай ажалай бүтээсэ бага байна. Һүүлэй 10 гаран үдэр соо 180 гектар, тэрэ тоодо 80 гектар таряан амяарлан хуряагдаба. Эндэ 3 комбайн, нэгэ виндроуэр бии. Энэ техникэнь муугаар ажаллана. Жэшээлхэдэ, нүхэр И. Симухинай «Коммунар» комбайн сентябриин 12, 13-най үдэр ямаршье шалтагаангүйгөөр ажаллаагүй.

— Комбайнаа амяарлан хуряалгада тааруула гэжэ бригадирнай заабари үгөө һэн. Теэд ямар газарта хадахаяа мэдээгүй дээрэһээ миин байгааб, — гэжэ тэрэ комбайнер харюусаба.

Колхозой агроном нүхэр Е. Сеткова хуряалгын хүдэлмэрие зүбөөр эмхидхэхэ тушаа тон бага оролдолго гаргана. Бригадануудаар үсөөн ябадаг, хаана ямар газарта хуряалга хэхэ тухайгаа механизаторнуудтай зүбшэн хэлсэдэггүй, тодорхой заабари үгэдэггүй юм.

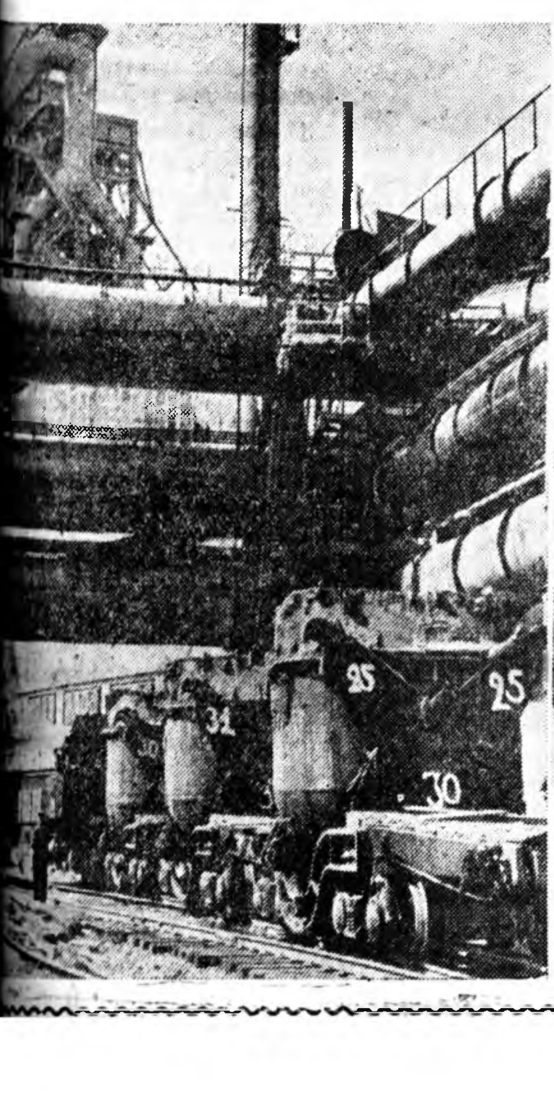
«Гигант» колхозой полинууд дээрэ техникэ мүн лэ муугаар ажаллана. 13-дахи тракторна бригадада «С-80» трактор долоон хоног шахуу заһабарилалгада байна. Тиигэжэ таряа хуряалгада ехэ һаад хэһэн байна. 14-дэхи тракторна бригадын «Коммунар» комбайн техническэ дутагдалнуудтай дээрэһээ МТС-эй буусада абаашагдаад, мүнөө болотор заһагданагүй.

МТС-эй харьяата колхозуудта амяарлан хуряалга үргэнөөр хэрэглэгдэнэгүй, тиимэһээ таряанай гээлтэ, хоролто угаа ехэ. Энээние гэршэлхэ баримтанууд олон. Жэшээнь, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой үрэһэнэй культурануудые таридаг бригадын 10-дахи участок дээрэ 91 гектар «онохойская-4» сортын шэниисэ таритдаһан байгаа. Тэрэ участогай 13 гектарынь амяарлан, бэшэниинь комбайнаар сэхэ хуряагдаба. Комбайнаар сэхэ хуряахадаа гектар бүриин 22,5 центнер, амяарлан хуряалгаһаа 25 шахуу центнер таряа абаһан байна. Мүн таряанажалай 6-дахи бригадада 60 гектар шэниисын талмайда амяарлан хуряалга саг соогоо хэгдээгүй дээрэһээ гектарай 40—50 килограмм шахуу орооһон айража унаһан байна. Хэрбээ МТС-эй зүгһөө механизаторнуудта техническэ туһаламжа һайнаар үзүүлэгдэдэг байгаа һаа, хуряалга нилээд түргэнөөр ябаха һэн.

Таряа хуряалга, сэбэрлэлгэ, хатаалта болон гүрэндэ тушаалгые түхэреэн сүүдхэдэ ябуулха, эдэ хүдэлмэринүүдые эмхитэй һайнаар ударидаха гээшэ Гашейн МТС-эй, мүн тэндэхи колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй нангин уялга мүн.

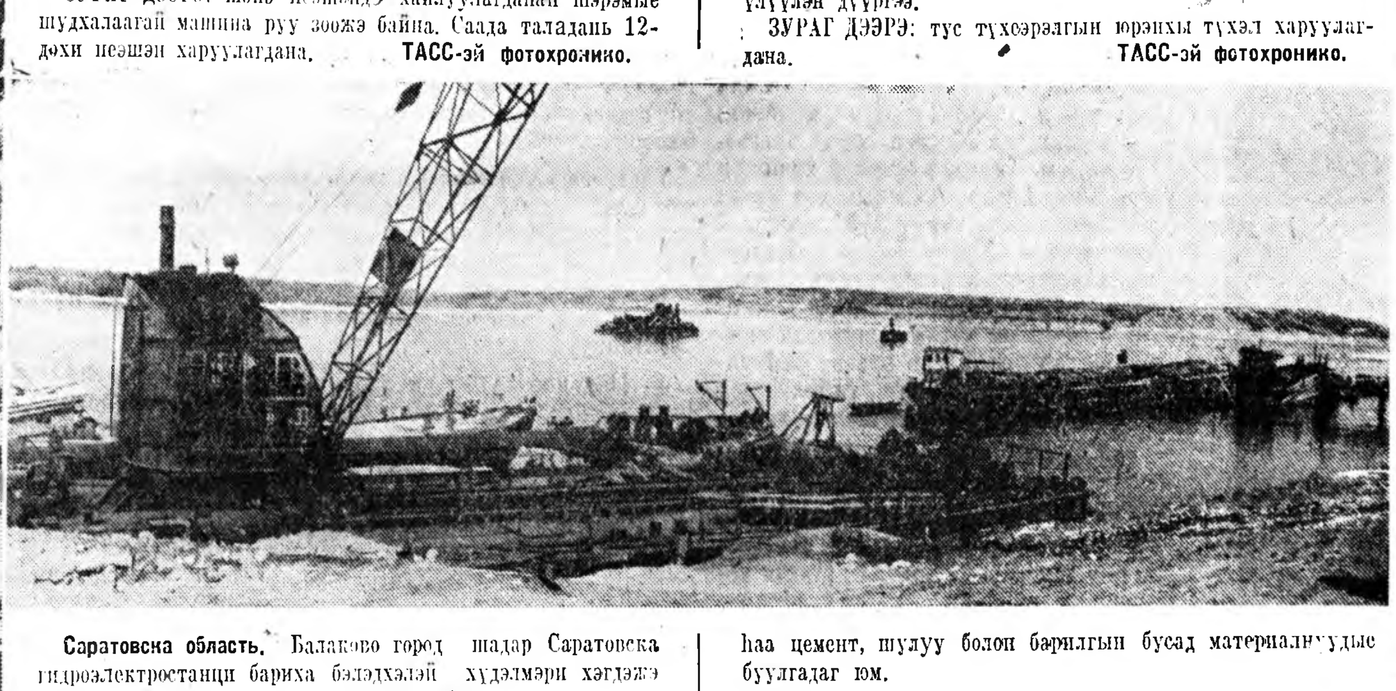
Манай газетын рейдовэ бригада: Л. Максимов, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн, **И. Кадыров,** «Гигант» колхозой агроном, **Т. Гармаев** манай корреспондент.

ШЭНЭ ТАБАНЖЭЛЭЙ БАРИЛГАНУУД ДЭЭРЭ

Днепропетровско область. Днепродзержинскдэхи Дзержинскын нэрэмжэтэ металлургическа заводто 12-дохи хүсэтэ доменно неэшэн ашаглалгада үгтөө. Тэрэнэй хэмжээн 1.386 кубическа метр юм. Үйлэдбэриинь али бүхы ажал механизацилагдаһан ба автоматизацилагдаһан байха юм.

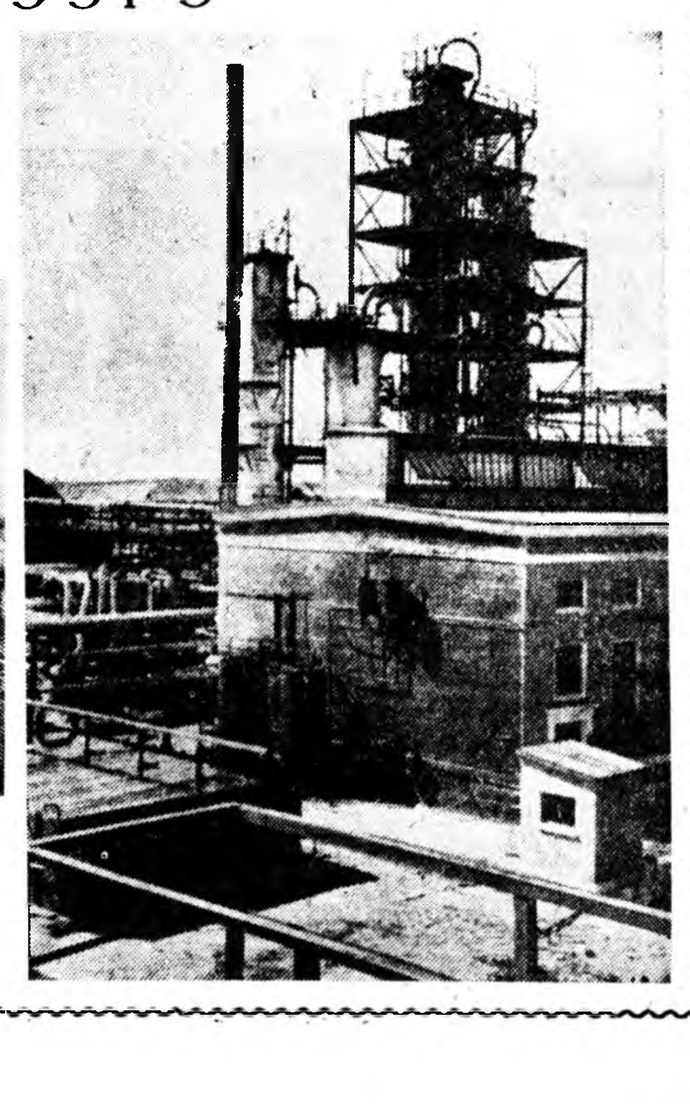
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шэнэ неэшэндэ хайлуулагдаһан шэрэмые шудхалаагай машина руу зоожэ байна. Саада таладань 12-дохи неэшэн харуулагдана. **ТАСС-эй фотохронико.**

Саратовска область. Балаково город шадар Саратовска гидроэлектростанци бариха бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэгдэжэ байнхай. Куйбышевска ГЭС-эй барилгаһаа газар малтадаг «Шексна» гэжэ машина эндэ асарагдаад, нароходуудай байдаг газар шадар Волгын оёорые гүнзэгырүүлжэ байна. Портдо 5 урадхуул кран хүдэлмэрилдэг. Тэдэ баржануудһаа цемент, шулуу болон барилгын бусад материалнуудые буулгадаг юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Волгын эрье дээрэ, Саратовска ГЭС-эй бодхоогдохо газартахи барилгын талмайн юрэнхы түхэл.

ТАСС-эй фотохронико.

Омскдо нефть шанаржуулдаг завод баригдажа байнхай. Мазудһаа эрхим сортын бензин, керосин абахын тулада тодхогдоһон түхеэрэлгэнүүдынь апрелиин һүүл багаар промышленна продукци үгэжэ эхилээ. Тэрэнэй бүхы механизмууд һайнаар хүдэлмэрилнэ. Завод апрелиингээ түсэб үлүүлэн дүүргээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тус түхеэрэлгын юрэнхы түхэл харуулагдана. **ТАСС-эй фотохронико.**

Манай Эхэ оронол столица—Москвада

Москва. Кремльдэхи Иван Великиин сүмэ дээрэһээ Москва-мүрэн иимээр харагдадаг юм.

ТАСС-эй фотохронико.

ҮРГЭН ЭКРАНТАЙ НАЙМАН ШЭНЭ КИНОТЕАТР

1060 хүнэй һууритай үргэн экрантай кинотеатрын типовой проектые Москва городой архитектурно-барилгын совет баталаа. «Моспроект» гэжэ институдай архитекторнүүд ба инженернүүдэй коллектив энэ проектые зохёоһон байгаа. Мүнөө жэлдэ столицада найман иимэ кинотеатрын барилга эхилхэ юм.

Театрнуудай байшангуудые барилгада хабсаргагдадаг түмэрбетон конструкцинууд болон детальнууд үргэнөөр хэрэглэгдэхээр хараалагдана.

ХОРИН ТАБАН ЖЭЛ СОО НЭГЭ КИОСКДА АЖАЛЛАНА

Үглөөгүүр эртэ, москвагайхидай нойрһоо һэрижэ эхилжэ байхада, «Союзпечатиин» городской конторын олон тоото киоскнуудта шэнэ газетэнүүд асаратдадаг.

Городто зургаан зуу гаран киоскшад-газетчигүүд хүдэлмэрилдэг юм. Тэдэнэй дунда үнинэй хүдэлмэрилжэ байгшад олон. Казанска вокзалай дэргэдэхи нэгэ киоскда Мария Сергеевна Семенова хорин табан жэлэй турша соо таһалгаряагүйгөөр ажаллажа байдаг. Тэрэнэй жэшээтэ һайнаар хүдэлмэрилдэг байһан тухай СССР-эй Хэлхэз холбооной министрын приказ соо һаяхан тэмдэглэгдэһэн байна. Мария Сергеевна хүндэлэлэй грамотаар, «Социалистическэ мүрысөөнэй отличник» гэһэн значогоор шагнагданхай.

«Союзпечатиин» московско городской конторын худалдаа наймаанай газарнууд миллион хэһэг үлүүтэй газетэ, журнал үдэр бүри тараадаг.

СОВЕТСКЭ ЗАЛУУШУУЛАЙ БҮХЭСОЮЗНА ФЕСТИВАЛЬДА БЭЛЭДХЭЛ

Ленинэй нэрэмжэтэ «Трехгорная мануфактура» комбинадай Культурын байшангай залнуудай нэгэн соо дуушадай репетици болодог. Тэрэнэй коллектив советскэ залуушуулай бүхэсоюзна фестивальда бэлэдхэл хэжэ байнхай.

Хореографическа коллективынь «амаралтын үдэшэ» гэһэн танцовальна сюитые бэлэдхэжэ байнхай. Хитадай, Югославиин болон бусад оронуудай арадай танцануудта залуушуул ехээр һонирхон һурана.

УНИВЕРСИТЕТСКЭ ХЭБЛЭЛЭЙ ТАБАН ЖЭЛ

Московско университедэй хэблэлэй 1956—1960 онуудай түсэбые СССР-эй Дээдэ һургуулинуудай министерство баталаа. Тус хэблэл табан жэлэй турша соо мянга шахуу элдэб номуудые хэблэн гаргаха юм. Тэрэнэй юрэнхы хэмжээн 20 мянга гаран хэблэлэй хуудаһан болохо байна.

Түсэб соонь гуманитарна ба техническэ эрдэмүүдэй талаар шэнэ учебнигүүдые болон студентнүүдтэ зорюулагдаһан лекцинүүдэй курсые хэблэн гаргалга гол һуури эзэлхэ байна.

Философско факультедэй һургагшанарай коллектив СССР-тэхи марксистско-ленинскэ философиин түүхын очеркнуудай ехэ суглуулбарие хэблэн гаргахаар бэлэдхэжэ байнхай.

Мүн бусад олон номууд хэблэн гаргагдаха байна.

ГУРБА МИЛЛИОН ПАССАЖИР

Москва мүрэнөөр город соогуур пассажирнуудые шэрэлгэ жэлһээ жэлдэ ургажа байдаг. Мүнөө жэлэй навигациин үедэ урдын табан замһаа гадна, Люблено—Кожухово, Мякинино — Павшино гэһэн хоёр шэнэ зам эмхидхэгдэһэн байна. Зунай турша соо московско судна бүтээгшэдһээ столицын гол мүрэнэйхид «Москвич» гэжэ 11 шэнэ теплоход абаа.

Московско гол мүрэнэй пароходствын агентствын мэдээнэй ёһоор, навигациин эхилһэнһээ хойшо сентябриин 13 хүрэтэр гурбан миллион пассажир шэрэгдээ.

(ТАСС).

Московско булад шэнжэлэлгын институдта «Углерод багатай электротехническэ буладай магнитна шанарые һайжаруулга» гэһэн темээр «Серп и молот» заводой инженер Л. Н. Подвойский кандидатска диссертаци бариһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Л. Н. Подвойский (баруун гарһаа) булад хайлуулагша Н. Протасов хоёр 150 килограмм хэмжээтэй үндэр частотна лабораторна пээшэн соо электротехническэ булад хайлуулгые туршан үзэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Инструкторска группа манда туһалха ёһотой

(Колхозой түрүүлэгшын тэмдэглэл)

Үнгэрэгшэ үбэл партиин уряагаар коммунистнууд—гушамянгатанай нэгэн боложо, хүдөө гараһан байгааб. Колхознигууд намайе түрүүлэгшээр һунгаһан юм. Хүдөөдэ урдань хүдэлһэншье һаа, колхоздо ошоод байхадаа түрүүшээр зарим асуудалнуудые, сэхыень хэлэхэдэ, бага мэдэхэ байһамни элирээ һэн.

Мүнөөнэй томо, олон һалбаритай колхозуудые хүтэлбэрилхэ гээшэ амархан хэрэг бэшэ болонхой. Колхозой ниитын ашаг туһые наринаар сахихаһаа гадна, колхознигуудай хубиин хэрэгые хараадаа абалсаха шухала. Томо колхозые хүтэлбэрилхын тула, тэрэнэй ажахые һайн мэдэхэ, хүдөө ажахын эрдэм ухаанай заабарие шудалан хэрэглэхэ ба зоной дунда зохихо хүдэлмэри ябуулха шухала.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз урдань яһала һайнда тоологдодог байһан аад, һүүлэй жэлнүүдтэ ажалынь муудажа захалһан юм. Минии ерэхэдэ, энэ колхоз 2 мянга шахуу центнер талха таряа гүрэндөө үгэлитэй байгаа һэн. Адуу малай һайн байрашье хомор, амбаар абдараашье дутамаг байгаа бэлэй. Нёдондо колхознай сабшалангайнгаа хахадые сабшангүй орхёод, үбһэ багатай байгаа. Тиимэһээ, колхозой мал һүрэг бэрхэшээлтэйгээр ондо ороо.

Эндэ ажаллажа эхилһэн түрүүшынгээ үдэрһөө эдэ бүхы алдуу дутуунуудай хойшолонгуудые усадхан зайсуулха, артелиингээ ажахые түргэнөөр хүгжөөхэ хэрэг гол зорилго болгоһон байнаб. Коммунистнуудай, түрүү колхознигуудай туһаламжаар правленимнай һалбари бүхэнэйнгөө арга боломжонуудые элирүүлээд тэдэниие ашагтай туһатайгаар хэрэглэхэ хэмжээ-ябуулга хараалаа һэн. Ажалай эмхидхэл болон журамые һайжаруулхын тула зохихо хэмжээнүүд абтажа байнхай.

Манай артелиин гэшүүд ажахын эгээн харюусалгатай хүдэлмэри—үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэ, ургаса хуряалга, таряа тушаалгаяа амжалтатайгаар ябуулжа байна. Мүнөө жэлдэ гектар бүриһөө дунда жэшээгээр 7—8 центнер таряа абахаар байгдана. 550 гаран гектарта кукуруза тариһамнай барагаар ургаад, тэрэнэй ногоон эшэ набшаар 1700 тонно силос дараабди. Үшөө 350 тонно силос нэмэжэ дарахаар хараалнабди. Түгдэн Батомункуевай даадаг звеногой гэшүүд кукурузын баян ургаса ургуулжа, колхознигуудаа баясуулаа. Тэдэнэй даашын 35 гектарай га бүриһөө 800 центнер кукурузын ногоон эшэ набша абтаба.

Сабшалан дээрэмнайшье үбһэ ногоон яһала һайнаар гаража, таба мянга үлүүтэй центнер тэжээл абтаа. Үбһэ сабшажа үргэлжэлһөөрбди. Багсаахада, үшөө 200 гаран центнер үбһэн абтахаар байна.

Колхозоймнай малшад ажал хүдэлмэреэ улам һайжаруулхын тула ехэхэн оролдолго гаргана. Хонишон А. Раднаев хонин бүриһөө 4 килограмм нооһо хайшалаа. Һаалишан Ц. Очирова ажахын жэлэй 11 һара соо үнеэн бүриһөө 1200 литр һү һааһан байха юм.

Үбһэ, таряа хуряагшадай дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр эмхидхэгдээ. Тэрэнэй дүнгүүд хаһа сагтаа согсолон гаргагдажа, сонсохогдодог. Нүхэр Дашиевай хүтэлбэрилдэг хоёрдохи бригада таряа хуряалга, тэжээл бэлэдхэлгэ дээрэ түрүүлжэ ябана.

Иигэжэ манай артелиин гэшүүд ажахыгаа саашадань хүгжөөхын түлөө шууд тэмсэжэ байнхай. Гэхэ зуура, манайда дутуу дунданууд, шиидхэгдээгүй асуудалнуудшье бии байһаар. Колхознай малажалай талаар аймаг соохи томо артельнүүдэй нэгэн юм. Тиигэбэшье зоотехник байхагүй. Энээн тухайда республикын хүдөө ажахын министр нүхэр Иванов һайн мэдэжэ байбашье, манда туһалнагүй.

Адуу малаар олон аад, зоотехнигүй байхадаа, колхоздомнай ехэ хохидол ушарна. Хонид олоороо һубайржа, хурьгад үсөөн абтана. Жэшээнь, нёдондо колхозой 4500 толгой эхэ хонидой миин 2 мянга гаранiинь хурьгалһан юм. Аюр Будаевай даадаг отарын 600 толгой хонидһоо оройдоо 70 хурьгад абтаһан байгаа.

Хонидые искусственна аргаар үрэжүүлхэ хэрэг гансашье манайда бэшэ, мүн Үшөөтэйн МТС-эй харьяата ондоошье колхозуудта иимэрхүү байна. МТС-эй дирекци хонидые искусственна аргаар үрэжүүлгын 12 пункт эмхидхэхэ ёһотой аад, миин нэгые эмхидхээ. Тэрэншье биратай юумэ хэнэгүй. Энэ хэрэгые шууд һайжаруулхаар саг тулажа ерээ.

Манай партийна организаци зоной дунда политическэ хүдэлмэри ябуулха үүргэеэ муугаар дүүргэнэ. Гол шалтагаануудайнь нэгэн юуб гэхэдэ, колхозой бухгалтер парторганизациин секретаряар хүдэлмэрилнэ. Томо колхозой бухгалтериин ехэ хүдэлмэритэй байдагынь мэдээжэ. Тиигээд, бухгалтернай хоёр тээшээ һамаарһаар, алииеншье мүртэй һайнаар ханганагүй. Теэд партиин айкомой Үшөөтэйн МТС-эй зонодохи инструкторска группа манай парторганизацида туһалха, партийно-политическэ хүдэлмэриiень һайжаруулха асуудалаар өөдтэй юумэ хэнэгүй. Манайда парторганизациин секретаряар хүдэлмэрилжэ шадахаар хүниие эльгээхэбди гэжэ партиин айком найдуулһан аад, тэрэнээ мүнөөшье хүрэтэр дүүргээдүй.

Эдэ шухала асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэмнай аймагай хүтэлбэрилхы организацинууд зохихо туһаламжа үзүүлхэ бэзэ гэжэ найдагдана.

Г. Дармаев, Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Социалистическэ мүрысөө шадабаритайгаар хүтэлбэрилнэ

Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулагдажа байна. Эндэхи үбһэшэдэй олохон звено ногооной хагдархаһаа урид һайн шанартай тэжээл ехээр суглуулжа, түсэбөө дүүргэхын түлөө тэмсэнэ.

Колхозой партийна организаци малай тэжээл бэлэдхэлгын асуудалда онсо анхарал хандуулан, ниитэ-политическэ хүдэлмэреэ ажабайдалтай нягта холбоотойгоор ябуулдаг, социалистическэ мүрысөө тодорхой һайнаар хүтэлбэрилдэг байха юм. Социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүд 10 хоног бүри согсолон гаргагдана. Партийна организациин зүгһөө звено бүхэндэ хүдэлдэт агитаторнууд үбһэшэдэй хүдэлмэриин дүнгүүдые үдэр бүри гаргажа, показателиин доскада, ханын газетэдэ, «Дайшалхы хуудаһанда» толилон харуулдаг. Звенонуудай хүдэлмэриин 10 хоногой дүн партийна бюродо, үйлэдбэриин зүблөөнүүд дээрэ үргэнөөр зүбшэн хэлсэгдэдэг, мүрысөөндэ илаһан звенонуудта колхозой правлениин ба партийна организациин дамжуулгын улаан вымпел, мүнгэн шан барюулагдадаг.

Колхозой хонишод тэжээл бэлэдхэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, ерэхэ үбэл хонидоо бүдүүн тэжээлээр, үбһөөр һайса хангаха гэжэ шиидээд, үбһэшэдэй дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон байха юм.

Хонишодой үүсхэлые колхозой правлени ба партийна организаци һайшаан дэмжээ. Тиигээд хонишодһоо бүридэһэн 6 звено эмхидхээд, фермэ шадарай участогуудые даалгажа үгэһэн, мүн машина зэмсэгүүд болон бусад хэрэгсэлээр хангаһан байгаа.

Үбһэ хуряалгын эхилхэһээ хойшо бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллажа колхоз соогоо тэдэнэр түрүүлэн ябана. Эдэнэр мүнөө 14 мянга шахуу центнер үбһэ суглуулжа һүрилөө. Хонишодой дундаһаа В. Раднаевай, Б. Ринчиногой звенонууд шударгы ажалаараа шалгарна. Б. Раднаевай хүтэлбэрилдэг звеногойхид 1900 шахуу центнер эрхим шанартай үбһэ һүрилжэ, хараалһан түсэбөө дүүргэхэ дүтэлөө. Тус звено колхозой правлениин, партийна организациин улаан вымпел абаһан, хоёр дахин мүнгэн шанда хүртэһэн байна.

Мүнөө колхозой 47 хонишон үбһэ хуряалгада хабаадажа байна. Һаяхан хонишодой үйлэдбэриин зүблөөн боложо, социалистическэ мүрысөө улам үргэдхэжэ, үбһэ хуряаха түсэбөө үлүүлэн дүүргэхэбди гэжэ хонишод тэндэ мэдүүлээ.

О. Раднаев.

МОСКВА ЗОРИҺОН ХОНИШОН

— Зай, Банзаргаша Жамбалович танаа Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэ хаража ерэхыетнай Москва город эльгээхэ гэжэ колхозой правлени, партийна организаци шиидхээ, — гэжэ партийна организациин секретарь Цыденжап Будаевич Гадьяновой хэлэхэдэ, хонишон Банзаргаша Жамбалов баярлаһандаа олон үгэ хэлээгүй, «болоо даа, һайн даа» гээ һэн.

Үнэндөө хонишон Банзаргаша «хэзээ Москва ошожо, выставкэ гээшыень хаража, үзэжэ ерэхэ аабиб» гэжэ үнинһөө хойшо һанадаг хүсэлэйнгөө гэнтэ бэелүүлэгдэшэһэндэ ехээр урмашаһан байгаа. Теэд урмашан, баярланшьегүй яахаб даа. Колхозойнгоо баялиг — хонин һүрэгые олошоруулхын түлөө эдэбхи үүсхэлтэйгээр, үнэн сэхээр ажаллажа байһанайнь түлөө колхоз, нютагайнь хүн зон хүндэлжэ, түрүү хонишон Банзаргашаяа Москва город эльгээгээ ха юм. Тиигэжэ эгээлэй хонишон Эхэ оронойнгоо столицын үзэсхэлэн гоё һайханиие, түрүү дүй дүршэлэй һургуули — Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэ хаража, үзэжэ ерэхээ элдин уужам Бурят-Монгол нютагайнгаа эрхим түрүү хүнүүдтэй хамта Байгал далайнгаа эрьеэр баруулжа, түмэр харгыгаар табилуулжа ябахадань ямар зохид байгаа хаб...

Колхозой центр—Тээтдэ тосхонһоо баруулжа гараһан харгыгаар ойро зуурахан ябаадхихада хангил үндэр хадануудай боорёор урдажа гараһан Хүрбэ голой урда эрьедэ дүтэхэн хонишоной зуһалан харагдаадхидаг юм. Мүн тээ урдаханань бишыхан аад, тунгалаг һайхан уһатай Хаял гэжэ нуур үдэшэ үглөөнэй аалихан һэбшээндэ миралзан, эрьеэ долёон эбхэржэ байдаг. Эндэ хонидой зуһахада таатай зохид газар юм. Уһаар элбэг, эдинсэ һайхан ногоотой бэлшээри бии. Энэ зуһаланһаа хонишон Банзаргаша үдэр бүри үглөөнэй улаан наранаар үрдилдэн, хонидоо бэлшээридэнь туужа гарадаг. Тиигээд үдэ боложо, халуу унатар хонидоо һайса бэлшээжэ уһалаад, үдын халуунай үнгэртэр һэрюун һэбшээтэй үндэр газарта гү, али доро һүүдэр газарта хургуулдаг байна. Һэрюун, бүрхэг үдэрэй болоо һаа, хонидоо бүхэли үдэр бэлшээридэ ябуулхые оролдодог юм. Тиигэжэ үдэшэлэн нилээд орой болотор адуулжа, хараа алдама болоходо хонидоо хоройдоо асардаг байна. Банзаргаша хонидоо адуулжа ябахадаа үдэртөө дуран соонь, гурба, дүрбэ дахин уһалдаг заншалтай.

— Зунай, намарай үедэ бэлшээриин хонидые голой гү, али нуурай тунгалаг сэбэр уһаар үдэртөө оло дахин уһалхада хонин ехэ һайжардаг, халуунда тэсэмгэй байдаг гээшэ, — гэжэ Банзаргаша Жамбалович хөөрэнэ.

Үнгэрэгшэ үбэлжэлгын үедэ үбһэ тэжээлэй хэршье хомор һаа, Банзаргашын харууһалһан хонид гарза гайгүйгөөр, хүсэ шадалаа табингүй ондо ороһон, мүнөө зунай бэлшээридэ ябажа, тобир тарган, хабтагар уусатайнууд болонхой.

— Нёдондо үбэл хүндэ, бэрхэтэйл байгаа даа. Талын саһанай хүсэд соохорлоогүйдэ үбһэн дууһажа, хонидтоо үглөөгүүрнь талха таряанай зүйл эдюулһэн болоод лэ, ото адуулжа гараа гээшэ һэмди, — гэжэ Банзаргаша Жамбалович хөөрөөд, саашань иитэжэ нэмээгээ һэн:—Гансал эртэ, үбэл түрүүлһэнэй ашаар хонидоо гарзагүйгөөр ондо оруулжа, түсэбһөө гадуур нооһо абааб. Яахадааб гэхэдэ, эртэ декабрь, январь һарада хурьгалһан хонидни, бэлшээридэ гаратараа нилээд сулараһан, һайжарһан байгаа. Тиигээдшье урда намарынь тарганаар ондо ороһон аад, эртэ түрэхэдөө хүсэ шадалаа хүдэлгөөгүй, яагаашьегүй һэн. Тиимэһээ бэлшээридэ ехэ ядалсангүй гараа гээшэ.

Үнэхөөрөөшье, энэ хонишон түрүүшүүлэй жэшээгээр хонидоо эртэ, үбэл түрүүлдэг болоһоной ашаар яһала амжалта туйлаа. Энэ жэлдэ 100 хонин бүриһөө 100 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлһэн, түсэбэй ёһоор эхэ хонин бүриһөө 2 килограмм нооһо хайшалха байһан аад, 2,6 килограмм хайшалһан, эртынгээ хурьгадһаа дунда зэргээр 500 грамм нооһо толгой бүриһөөнь абаһан юм.

— Энэмнай багал гээшэ даа. Хонидоо үбэл, эртэ түрүүлжэ, тарганаар ондо оруулжа шадаа һаамни, хонин бүриһөө 3,5—4 килограмм нооһон хайшалагдаха байна, — гэжэ Банзаргаша Жамбалович хөөрэнэ. Мүнөө нүхэр Жамбаловай харууһалдаг хонидой олонхинь нарибтар нооһотой боложо ябанхай.

Хонишон Банзаргашын туйлаһан амжалтань колхоз соогоо эгээл эрхим жэшээ мүн. Теэд үнэндөө энэнь, илангаяа нооһо абалгын талаар, хонишоной өөрыншье хэлэһэнэй ёһоор ехэ бэшэ гээшэ. Жэшээлхэдэ, аймаг соонь «Улаан-Одон», «Пламя», «Гигант», Кировэй, Хрущевой нэрэмжэтэ колхозуудай түрүү хонишод хонин бүриһөө дунда зэргээр 4—5 килограмм нооһо хайшална ха юм.

Мүнөө хонишон Банзаргашын ажаллажа байһан Хориин аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз хонин ажалые эрхилхэ талаар аймаг соогоо эгээл гээгдэнги колхозуудай нэгэн юм. Энэ жэлдэ үбһэ тэжээлэй дутамагһаа боложо, олон хони, хурьгад гарзалһан байна. Хонидой ехээр туража ондо ороһонһоо хонин бүриһөө оройдоо 1860 грамм нооһон абтаа һэн. Энэ юу харуулнаб гэхэдэ, тус колхозой правлени, партийна организаци хонин ажалда анхарал багаар хандуулна.

Банзаргаша Жамбалович олон жэлдэ хонишоноор хү[...] юм. 2 жэлэй саана таряа[...] бригадада хүдэлмэрилжэ б[...] хониной отарые даажа абаа[...] рүүшынгээ жэлдэ 100 эхэ хо[...] риһөө оройдоо 60 гаран хурь[...] жа, хонин бүриһөө 1,9 кил[...] нооһо хайшалһан байна. Т[...] хонидоо хабар түрүүлһэн [...] рин мүнөө жэлдэ түрүүшүү[...] шээгээр ажаллажа, хонидо[...] түрүүлһэнэй ашаар ажалда[...] һайн үрэ дүн туйлаа.

Мүнөө Банзаргаша Жам[...] өөрынгөө нүхэр Еши Дондо[...] хамта нэгэ отара хонидые[...] зуураа, ерэхэ жэлдэ хонидо[...] тыень эртэ түрүүлжэ, хонин б[...] хурьга абажа түлжүүлхэ, мү[...] һайн эхэ хонидые шэлжэ, [...] хэнзэлүүлхэ, хонин бүриһөө 3,[...] грамм, хурьган бүриһөө 600 [...] нооһо хайшалха уялга абанх[...]

— Энэ ехэл һайн юумэ гэ[...] Эндэ һаяхан бидэнэр Кяхты[...] гай Маленковой нэрэмжэтэ [...] түрүү хонишон Бутыд Гар[...] ажал хүдэлмэриин дүй ду[...] хай газетэһээ уншажа, ехэ [...] һэмди. Тиигээд дүй дүршэ[...] гаа бэшэлсэжэ байял гэһэ[...] һая өөрһөөнь абаад байнаб, [...] Банзаргаша Жамбалов х[...] миһэрэн хөөрэнэ.

— Кяхтынгаа хонишондо [...] хэзээ бэшэхэтнайб? — гэж[...] да: — Москва ошожо ер[...] бэшэхэб. Москвада дүй ду[...] нэмээжэ, шэнэ түрүү юум[...] нилсажа ерэнэ бэзэб, — [...] шон Банзаргаша Жамбало[...] балов согтой хүхюунээр [...] һэн.

Ц. Да[...]

Һаалишан Амоголоно[...]

Сэлэнгын аймагай Тельм[...] рэмжэтэ колхозой үүлтэртэ [...] фермын һаалишан нүхэр Ам[...] ва 1956 ондо үнеэн бүриһ[...] литр һү һааха гэһэн социал[...] уялга абаһан юм.

Нүхэр Амоголонова тэрэ [...] уялгаяа нэрэтэй солотойгоор [...] жэ байна. Мүнөө 11 һарын [...] ёһоор, 3460 литр һү һааба. Э[...] нуудта нүхэр Амоголонова [...] байһан үнеэдһээ һара бүри [...] һээ доошо бэшэ һү һаана. [...] хаража байһан үнеэдынь [...] тобир тарган байдаг, нэгэш[...] һубайрдаггүй. Мүн тугал[...] гарзалангүйгөөр ондо ородог[...]

Һаалишан Амоголонова [...] даһан ажалдаа ехэ анхара[...] хандана, үнеэдээ зүбөөр, зоо[...] скэ заабариин ёһоор харууһ[...]

В. Котл[...]

Түрэлхидтэ зорюулагдаһан л[...]

Ажалшадай дунда пол[...] ба научна эрдэм дэлгэрүү[...] хэсоюзна обществын Бурят[...] дохи отделени городой һу[...] нуудай I—X классуудай һ[...] дай түрэлхидтэ зорюулан 10 [...] бэшэжэ гаргаа. Эдэ тусхай [...] нүүд үхибүүдые коммуни[...] ёһоор хүмүүжүүлхэ, тэдэни[...] журамтай, ажалда дуратай [...] хэрэгтэнь түрэлхидтэ туһа [...] байна.

Жэшээлхэдэ, ургажа ябаа[...] үетэниие хүмүүжүүлхэ тухай [...] эй XX съездын шиидхэбэ[...] бүүдые коммунистическэ ёһ[...] мүүжүүлхэ асуудалаар М. [...] лининай заабаринууд туха[...] бүүдтээ һайн жэшээ өөһ[...] руулха, тэдэниие ажалда д[...] гаар хүмүүжүүлхэ гэхэ мэт[...] тэй лекцинүүд бии.

И. Ма[...]

Загаһашадай амжалта

Усть-Баргажанай Рыбкоо[...] гаһашад жэлэйнгээ түсэбы[...] зорһоонь, урид Агууехэ Окт[...] 39 жэлэй ойдо дүүргэхэ уял[...] һан юм. Эдэнэр абаһан [...] хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ бай[...]

Усть-Баргажанайхид сент[...] 15-да загаһа бариха жэлэй[...] сэбые 100 гаран процент [...] Дмитрий Молчанов, Васили[...] жиниин гэгшэдэй хүтэлбэрил[...] тадын гэшүүд һара бүриингэ[...] габарие 120—150 процент [...] нэ. Эндэхи загаһашад жэлэй[...] тэр түсэбһөө гадуур гүрэн[...] пүүд загаһа тушааха уялга [...]

Д. К[...]

…ХОНИШОДОЙ АЖАЛ ТУХАЙ

Хүндэтэ нүхэр Бутыд Гармаева!

…-Монголой үнэн» газетээр …, Танда амар мэндые хүр… Саашань, энэ газетын хууда… толилогдоһон танай бэшэ… республикын бусад айма… хонишодой ажал хүдэлмэри, … дүй дүршэл тухай мэдэжэ … ехэ баяртайб гэжэ дуул… Иигэжэ ажалайнгаа дүршэ… …лдаха гээшэ ехэл һайн гэ…наб.

…шоноор ажаллажа эхил… …од жэл боложо байнаб. Ма… хонидые харууһалха гээшэ амар хэрэг бэшэ. Эн… байгаалиин эрхэ байдал …магуудайхида орходоо ни…доо. Үбэлэй сагта са… орожо, хонидоо бэлшээ…үй байдаг. Тиимэһээ үбэл… үедэ бидэнэр хонидоо га… байлгажа эдеэлүүлнэбди. … саг хонишодто тон харюу… үе болоно. Юундэб гэхэ… үедэ хонидоо һайнаар ха…, эдеэлүүлжэ байбал, тэн…раа гээдэггүй, түл һайнаар …ооһоншье ехээр хайшалаг…йна.

…ймнай байра типовой болон … сагта хонидойнгоо бай…луун болгохогүй гэжэ орол… Халуун байрада хоноһон …лөөнэй хүйтэндэ газаа гара…йтэ абажа, үбшэлдэг юм. …оһониинтшье норожо, эртээр … Үбэлэй үдэр малаа байра… гаргажа, газаахи хашаа соо… эдеэлүүлнэбди. Хонидые … сагта сэбэр, хүйтэн агаарта … һайн. Теэд манай эндэ … бэлшээхэ аргагүй дээрэ…

һээнь бидэнэр хонидоо хашааһаа гаргажа, 2—3 час тухай хото хоройгоо тойруулан байлганабди.

Хониднай январь, февраль һарануудта хурьгална. Хурьгадаа кошарно-базова аргаар түлжүүлнэбди. һара тухай эхэтэйнь хамта байлгаад, амяарайнь эдеэлүүлнэбди. Энээнһээ саашадаа эхэтэеэ байхадаа хурьгад эхэеэ ехээр хүхэжэ, тэдэнь тэнхээ тамираа гээжэ, һуларжа эхилдэг. Зунаймнай бэлшээри бага юм. Ехэнхидээ ой тайгын соорхойгоор, поли, сабшалангуудай хажуугаар адуулнабди. Тиимэһээ харууһалгань ехэ болодог. Мүнөө хонидоо искусственна аргаар үрэжүүлжэ дүүргээд, һайн бэлшээридэ: кукурузын узуурта, сабшалан дээгүүр адуулнабди. Үбэлжэлгын эхилтэр хонидоо тобир тарган болгохын түлөө оролдожо байнабди.

Хэды бэрхэшээлтэй байбашье һаань, манай аймагай колхозуудта хони олоор үсхэбэрилжэ болохо гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Теэд арга боломжотой байбашье, олохон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд хонин ажалые тоодоггүй гэжэ һананаб. Манайшье колхозые абажа үзэхэдэ тиимэрхүү. Аймаг соогоо томохон колхозуудай нэгэн гэжэ тоологдодогшье һаа, фермэ дээрээ оройдоо 1700-гаад хонитойбди. Тиихэдэ эхэ хонидой тоо 900-гаад болоно. Энэ тон үсөөн гэжэ һанагдана.

Амар мэндые хүргэгшэ:

Ц. Аюшеева, Түнхэнэй аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон.

…дэрынь ажаллаад, үдэшэниинь һуралсана

… ороной ургажа ябаа за… ажаллаха, эрдэм мэргэ… дээшэлүүлхэ угаа ехэ арга …той.

…лажа байгаад үдэшын һур…удта һуралсажа, эрдэмээ …үлхэ хүсэлэнтэй залуушуу… жэл ерэхэ бүри олошорно. … хамта үдэшын һургуули…тоо мүн лэ олошоржо байна.

…кин городто эмхидхэгдэһэн … һургуулида түмэрзам… һуралсана. Станциин хү…шэн Георгий Ключерёв гур…эй саада тээ табадахи клас…од энэ жэлдэ наймадахи … һуралсана. Үдэрынь ажал… үдэшэниинь һуралсаха гээшэ бэрхэтэй байбашье, нүхэр …рёв эдэ бэрхэшээлнүүдые зоримгойгоор дабана. Георгий Ключерёв һургуулида һураха үедөө мэргэжэлээ дээшэлүүлжэ, ахалагша стрелочнигһээ постын сигналист болотороо ургаа. Энэ харюусалгатай уялгаяа һайнаар шудалха хэрэгтэнь сугтаа ажалладаг нүхэдынь үнэн зүрхэнһөө туһална. Нүхэр Ключерёв һургуулияа дүүргээд, техническэ училищидэ орожо, дунда техническэ эрдэм олохо хүсэлэнтэй. Түмэрзамша Георгий һураха, ажаллахынгаа хажуугаар үхибүүдээшье хүмүүжүүлхэ саг олоно.

Нүхэр Ключерёвтол адли эршэ зоригтойгоор ажалладаг, эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлдэг залуушуул Бабушкин городто үсөөн бэшэ бии юм.

В. Полухин.

„Малшадай библиотечкэ“ Монголой арадай республикын малшадта бэлэглэгдэбэ

…АССР-эй Хүдөө ажахын …стерство Монголой Ара… Республикын хүдөө ажа… хүдэлмэрилэгшэдтэ зо…, монгол хэлэн дээрэ …ны номын сан» («Мал…й библиотечкэ») хэблэн… Тэрээн соо манай рес…кын болон Агын малша…калай түрүү дүй дүршэ… харуулһан 10 ном бии. …олой Арадай Республи… хүдөө ажахын хүдэлмэри…эй делегациин гэшүүд… хамта манай республикын … оршуулгашад эдэ номуу… хэблэлдэ бэлдэһэн байна. …дэ Монголой делегациин …д нүхэд З. Ананд, Г. Дам…орж, Р. Чойжилсүрэн, …чин болон бусад хабаа….

… библиотечкэдэ иимэ но… ороо гэбэл:

… Кондратьев. «Нийгмийн аж ахуйг хөгжүүлэхийн тэмцэлд».

… Т. Мункоев. «Үхэр сүрбилчээрлүүлж таргалуулахын ажлыг зохион байгуулах нь».

… Цырендоржиева. «Үнээ бүрээс 5000 литр сүү саасан нь».

Н. Н. Дорофеев, К. М. Пашин. «Хонин сүргээ аж ахуйн өндөр их ашиг шимт салбар болгоe».

Статьянуудай суглуулбари «Буриад-Монгол АССР-ийн хамтралуудад хонийг өвлийн улиралд төллүүлэх ажлыг өргөнөөр нэвтрүүлэе».

М. Д. Чамуха. «Агийн Буриад-Монгол үндэстний тойрог дахь намын XIX дүгээр хурлын нэрэмжит хамтралын хонины ферм».

А. А. Александрова. «БМАССР-ийн Тарвагатайн аймгийн Их-Куналын МТС-ын харьяа хамтралуудад үнээний саамыг нэмэгдүүлсэн туршлага».

М. Старцева. «Үржлийн туталыг тэжээх туршлага».

В. М. Родионов. «Сэлэнгийн аймгийн Тельманий нэрэмжит хамтралд эрлийз хонины дотор үржүүлгийн ажлыг зохион байгуулсан туршлага».

Н. В. Барнаков, М. М. Клеев, И. И. Тимошин. «Буриад-Монголд эрдэнэшиш ургуулсан туршлага».

ХИТАДАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН VIII СЪЕЗД

ПЕКИН, сентябриин 16. (ТАСС). Мүнөөдэр—Хитадай Коммунистическэ партиин VIII съездын хүдэлмэриин хоёрдохи үдэр.

Нүхэр Чэнь И гэгшын түрүүлэгшээр һууһан мүнөөдэрэй заседани дээрэ партиин Уставтахи хубилалтануудай тухай элидхэлые Хитадай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Политбюрогой гэшүүн нүхэр Дэн Сяо-пин хэһэн байна.

Нүхэр ДЭН СЯО-ПИНЭЙ элидхэл

Съездын анхаралда табигдаһан Уставай проект партиин VII съезд дээрэ баталан абтаһан Уставтай сасуулхада үндэһэн ехэ илгаануудгүй, зүгөөр тэрээн дотор шухала удхашанартай хэдэ хэдэн хубилалтанууд бии гэжэ өөрынгөө элидхэл соо нүхэр Дэн Сяо-пин зааба. Эдэ хубилалтануудтай дашарамдан бүхы партида болон коммунист бүхэндэ табигдадаг эрилтэнүүд бага болоогүй, харин, һөөргэ, ехэ болоно гэжэ элидхэлшэ хэлээ.

Уставай шэнэ проект соо арад олониитэтэй партиин холбоо барисаанда тусхай анхарал хандуулагдана, парти доторой демократиие хүгжөөхэ, демократическа партинуудтай болон партийнабэшэ демократическа ажал-ябуулагшадтай холбоо харилсаагаа үргэдхэхэ шухала гэжэ заагдана гэжэ нүхэр Дэн Сяо-пин хэлээ.

Саашань Дэн Сяо-пин хамтын хүтэлбэри тухай асуудал дээрэ тогтожо хэлээ. Бүхы шухалын шухала асуудалнуудаар шиидхэбэринүүд нэгэ хүнэй һанаашаар бэшэ, харин хамтын хүсөөр абтаха ёһотой гэжэ ленинизм эринэ гэжэ тэрэ хэлээ. Энээнтэй дашарамдуулан Дэн Сяо-пин хамтын хүтэлбэриин, мүн ганса нэгэ хүндэ шүтэлгэдэ эсэргүү тэмсэлэй ёһо гуримые хэлбэрилтэгүйгөөр сахилгын тон шухала удхашанарые тодо һонороор тайлбарилһан Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съездын шухала удхашанар тухай зааба. Тэдэ тайлбарилнуудынь гансал Советскэ Союзай Коммунистическэ партида бэшэ, харин дэлхэйн бүхы оронуудай коммунистическэ партинуудта айхабтар ехээр нүлөөлөө гэжэ тэрэ хэлээ.

Саашань нүхэр Дэн Сяо-пин Хитадай Коммунистическэ парти дотор үнинһөө хойшо шухалын шухала асуудалнуудаар ганса нэгэ хүнүүд бэшэ, харин партийна ниитээрээ шиидхэбэринүүдые гаргадаг заншал болонхой юм, хамтын хүтэлбэриин ёһо гуримые эбдэһэн ушар байгаа һаань, тэрэниие Центральна Комитет зүбшэн хэлсэдэг ба заһан заларуулдаг байгаа гэжэ хэлээ.

Хамтын партийна хүтэлбэриин болон демократическа централизмын системые бодото байдал дээрэ бэелүүлгэдэ дутуу дундануд үшөө бии гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, нүхэр Дэн Сяо-пин иигэжэ хэлэбэ: партиин VIII съезд гээтдэжэ зарлагдаа — VII съездһээ хойшо 11 жэл болоод зарлагдаа, мүн тэрэшэлэн партийна организацинуудай олонхинь нютагай партийна съезднүүд болон конференцинүүдые Уставаар хараалагдаһанда орходоо үсөөнөөр зарладаг байгаа.

Партиин нягта жагсаалай болон нэгэдэлэй асуудал тухай хэлэхэ зуураа, нүхэр Дэн Сяо-пин хадаа элирүүлэн сохигдоһон Гао Ган — Жао Шушиин антипартийна блок тушаа хэмжээнүүдые абаһан КПК-гэй ЦК-гэй дүрбэдэхи пленумэй шиидхэбэринүүдэй шухала удхашанар тухай заагаа. Тус блок арадта харша ба партида харша ябуулга хэдэг байһан ба хуули засагые булимтаран эзэмдэхэ зорилго табиһан байгаа.

1954 оной февраль соо болоһон партиин ЦК-гэй дүрбэдэхи пленумэй болон 1954 оной февраль соо болоһон партийна конференциин һүүлээр партиин нэгэдэл болон нягта жагсаалынь нилээд бэхижээ, бүхы коммунистнуудай ушар ёһо мэдэхэ ябадалынь дээшээ болоо, партийна организацинуудай дайшалхы шадабаринь ехэ болоо гэжэ Дэн Сяо-пин хэлээ. Саашань нүхэр Дэн Сяо-пин партиин нягта жагсаал болон нэгэдэлые бүрин сахихын тулада парти доторой шүүмжэлэл болон өөрыгөө шүүмжэлые бүхы хэмжээгээр дэлгэрүүлхэ шухала гэжэ зааба.

Партиин гэшүүд тухай асуудалда орохо зуураа, Дэн Сяо-пин шэнэ Уставай проект соохи шухала хубилалтанууд тухай хэлэжэ, тус хубилалтанууд партиин гэшүүдтэ табигдадаг эрилтэнүүдые ехэ болгохотойгоо хамта тэдэнэрэй эрхые үргэдхэнэ гэжэ хэлээ.

Удаань нүхэр Дэн Сяо-пин партиин центральна органууд тушаа Уставай проект дотор хараалагдаһан хубилалтанууд дээрэ тогтон хэлэжэ, тус хубилалтануудай удхашанарые тайлбарилаа.

Уставай проект съезд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, баталан абтаһанайнгаа һүүлээр партиин шанарай талые саашадань һайжаруулгын, парти доторой демократиие хүгжөөн дэлгэрүүлгын, партиин гэшүүдэй политическэ эдэбхиие хүгжөөлгын, тэрэнэй эмхидхэлэй хүдэлмэриие һайжаруулгын ба тэрэнэй нягта жагсаал, нэгэдэл болон дайшалхы шадабариие бэхижүүлгын хүсэтэ зэбсэг болохо ёһотой гэжэ Центральна Комитет тоолоно гэжэ Дэн Сяо-пин түгэсхэл соогоо хэлээ.

Манай хүдэлмэридэ алдуунууд бии байгаа, дутуу дундануд болон бэрхэшээлнүүд бии байһан ба байнашье. Зүгөөр эдэ бүхы хадаа манай парти дотор ямар нэгэн сошордолго мэгдэлгэ гаргаагүй ба гаргажа шадахашьегүй байна. Зүгөөр манай парти алдуунуудаа хизааргүй этигэл найдамтайгаар ба эрэлхэг зоригтойгоор заһана. Мүнөө үедэ манай парти шэнэ бэрхэшээлнүүдэй болон айхабтар ехэ зорилгонуудай урда байна. Бидэнэр социалистическэ шэнэдхэн байгуулгын агууехэ хэрэгые эсэстэнь хүргэхэ, арадай ажахые хүгжөөлгын нэгэдэхи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ, манай орон дотор промышленностиин, хүдөө ажахын, транспортын болон худалдаа наймаанай айхабтар ехэ хүгжэлтэ туйлахын тулада, наука, культура болон арадай жаргалта байдалые бүри дээдэ хэмжээндэ хүргэхын тулада, хоёрдохи табанжэлэй түсэбые бэелүүлгэдэ эдэбхитэйгээр бэлдэхэ гэһэн зорилго дүүргэхэ ёһотой болонобди.

Удаань Хитадай Арадай Республикын арадай ажахые хүгжөөлгын хоёрдохи табанжэлэй түсэб тушаа дурадхалнууд тухай элидхэл хэхын тулада Хитадай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй секретарь Чжоу Энь-лайда үгэ үгтэнэ.

Нүхэр ЧЖОУ ЭНЬ-ЛАЙН элидхэл

Элидхэлэйнтээ эхиндэ нэгэдэхи табанжэлэй түсэбэй дүнгүүд тушаа хэлэд, нүхэр Чжоу Энь-лай тус түсэбые дүүргэһэнэй ба үлүүлэн дүүргэһэнэй эсэстэ Хитадай арадай ажахыда гүнзэгы ехэ хубилалтанууд болонхой ба саашадаашье тиимэ хубилалтанууд болохо байха гэжэ хэлээ. Гол түлэб, эдэ хубилалтанууд юуб гэхэдэ, промышленна болон хүдөө ажахын үйлэдбэриин хэмжээн горьтойгоор ехэ болоо. 1957 ондо промышленностиин болон хүдөө ажахын валовой продукцинь мүнөө үеын промышленностиин, кустарна промышленностиин болон хүдөө ажахын продукциие оруулалсан 1952 онойхитой сасуулхада 60 гаран процентээр ургаха гэжэ хараалагдана гэжэ тэрэ хэлээ. Социалистическэ ёһоор шэнэдхэн байтуултын хэрэгтэ туйлагдаһан шиидхэхы амжалтануудай ашаар социалистическэ ажахы промышленностьдашье, мүн хүдөө ажахыдашье, транспорт болон худалдаа наймаандашье хэлсээгүй ехэ диилэнги һуури эзэлнэ гэжэ Чжоу Энь-лай хэлэнэ. Тэрэшэлэн культура болон наука сэсэглэн һалбаралтын үедэ орожо байна.

Хитадай туйлаһан айхабтар ехэ амжалтануудай энэ үндэһэниинь юун байгааб гэхэдэ, коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро ороной бүхы арадуудай, бүхы демократическа партинууд болон бүхы патриодуудай нягтаар жагсаһан ба бата нэгэдэлтэй байһан ябадал, мүн тэрэшэлэн социалистическэ ёһоор шэнэд… байгуулалтын хэрэгтэ тэдэнэрэй эдэбхитэйгээр ба эршэ зоригтойгоор оролсоһон ябадал болоно гэжэ саашань нүхэр Чжоу Энь-лай тэмдэглээ. Нэгэдэхи табанжэлэй түсэбые Хитад орон дотор бэелүүлхэ үедэ Советскэ Союз болон арадай демократиин оронууд Хитадта айхабтар ехэ туһаламжа хүргөө гэжэ тэрэшэлэн элидхэлшэ тэмдэглэнэ.

Арадай ажахые хүгжөөлгын хоёрдохи табанжэлэй гол зорилгонууд удаадахи ёһоор тодорхойлогдохо зэргэтэй гэжэ Центральна Комитет тэмдэглэнэ гээд саашадань нүхэр Чжоу Энь-лай хэлээ:

1. Хүндэ промышленностиие түргэнөөр хүгжөөхэ зорилготойгоор экономическа байгуулалтаяа үргэлжэлүүлхэ зуураа, Хитадай социалистическэ индустриализациин бата бэхи үндэһэ һуури табихын тулада, арадай ажахые техническэ талаарнь шэнэдхэн байгуулха хэрэгые урагшань дабшуулха.

2. Социалистическэ ёһоор шэнэдхэн байгуулгые бэелүүлхэ ба шиидхэхэ хэрэгые үргэлжэлүүлхэ, хамтын болон бүгэдэарадай зөөриие бэхижүүлхэ ба арьбадхаха.

3. Социалистическэ байгуулалтын болон социалистическэ ёһоор шэнэдхэн байгуулгын үндэһөөр промышленна, хүдөө ажахын үйлэдбэриин саашанхи дэбжэлтые бэелүүлхэ, кустарна промышленностиин үйлэдбэриие саашадань хүгжөөхэ, транспорт болон худалдаа наймаае зохихо ёһоорнь хүгжөөхэ.

4. Барилгын кадрнуудые бүхы хэмжээгээр бэлдэхэ, социалистическэ экономикын болон культурын хүгжэлтын хэрэгсэлнүүдтэй тааруулан научно-шэнжэлгын хүдэлмэриие шангадхаха.

5. Промышленна болон хүдөө ажахын үйлэдбэриие хүгжөөһэнэй үндэһөөр ороной өөрыгөө хамгаалха хүсэ шадалые бэхижүүлхэ, арадай ажабайдалай материальна болон культурна хэмжээе дээшэлүүлхэ.

Зөөри арьбадхан суглуулха тухай асуудалда орохо зуураа, нүхэр Чжоу Энь-лай хоёрдохи табанжэл соо национальна доход, тухайлхада, нэгэдэхи табанжэлтэй сасуулбал 50 процентээр ехэ болохо гэжэ хэлээ.

Зөөриин хубаарил тухай хэлэхэ болоо һаа, партиин ЦК хадаа мүнөө үеын дотоодын болон уласхоорондын оршон байдалые хараада абажа, хоёрдохи табанжэлэй турша соо оборонодо болон алба захиргаанай хэрэгсэлнүүдтэ гаргагдаха гаргашануудай хэмжээе бага болгохо, экономикын, культурын болон гэгээрэлэй талаар гаргашануудай хэмжээе дээшэлүүлхэ хэрэгтэй гэжэ тоолоно. Нэгэдэхи табанжэл соо оборонодо болон алба захиргаанай хэрэгсэлнүүдтэ гаргагдаһан гаргашанууд тухайлхада, бүхы мүнгэн сангай гаргашануудай 32 процентнь болохо, хоёрдохи табанжэл соо тэдэ гаргашануудые, тухайлхада 20 процент хүрэтэр доошолуулха ябадалые туйлаха шухала. Тиимэ болохолоороо экономикын, культурын болон гэгээрэлэй талаар гаргашанууд нэгэдэхи табанжэл соо 56 процент тухайтай байһанаа, хоёрдохи табанжэл соо 60—70 процент хүрэтэр ехэ болохо байна.

Саашань капитальна барилгые түсэблэлгын асуудалнууд дээрэ тогтожо хэлэхэ зуураа, нүхэр Чжоу Энь-лай промышленностиин валовой продукци (кустарна промышленностиие оруулалсан) 1957 ондо 1952 онойхитой сасуулхада 90,3 процентээр ехэ болохоор нэгэдэхи табанжэлэй түсэбөөр хараалагдана гэжэ мэдүүлээ. Продукциин хэмжээе 1962 ондо 1957 ондо гэжэ уридшалан хараалагдаһан хэмжээдэ орходоо, тухайлхада, хоёр дахин ехэ болгохоор Центральна Комитет дурадхана. Шэнээр баригдаһан ба шэнэдхэн байгуулагдаһан предприятинуудай продукци 1957 ондо промышленностиин валовой продукциин 15 процент шахуунь болохо, тиихэдэ нэгэдэхи болон 2-дохи табанжэлнүүдэй турша соо шэнээр баригдаһан ба шэнэдхэн байгуулагдаһан предприятинуудай хубинь 1962 ондо промышленна үйлэдбэри дотор 50 процент хүрэтэр ургаха байна.

Хүдөө ажахын талаар зорилгонууд тухай хэлэхэ зуураа, Чжоу Энь-лай 1962 ондо ороһо таряанай валовой суглуулга, тухайлхада, 500 млрд. цзинь (1 цзинь 0,5 килограммтай адли), хлопогой—48 млн. дань (1 дань 50 килограммтай адли) болохо ёһотой гэжэ Чжоу Энь-лай заагаа. 1962 ондо хүдөө ажахын валовой продукци 1957 оной түсэбөөр хараалагдаһан хэмжээтэй сасуулхада, тухайлбал, 35 процентээр ургаха.

Хоёрдохи табанжэлэй турша соо промышленна болон хүдөө ажахын үйлэдбэриин хүгжэхэтэй, капитальна барилгын хэмжээнэй үргэдхэхэтэй, дотоодын болон заха хизаарай районуудые ашаглахатай, тус районуудта барилга хэхэтэй хамта транспортын болон хэлхээ холбооной хүсые горьтойгоор ехэ болгохо шухала гэжэ элидхэлшэ заагаа.

Худалдаа наймаанай талаар хүдэлмэриие шангадхаха шухала гэжэ саашадаа тэмдэглэхэ зуураа, Чжоу Энь-лай арад олониитын ажабайдалые һайжаруулхын тулада тэдэнэй гансал мүнгэн олзые ехэ болгохо бэшэ, харин эрилтэдэнь хүрэхэ зэргээрнь эд бараа худалдажа абаха арга боломжо тэдэнэртэ олгохо шухала гэжэ хэлээ. Тооложо үзэһэнэй ёһоор, 1962 ондо городой болон хүдөөгэй арад зониие үргэн хэрэглэлэй элдэб эд бараагаар болон үйлэдбэриин зарим зэбсэг хэрэгсэлнүүдээр хангалга, тайлбарилан хэлэбэл, общество доторхи розничнэ эд бараанай наймаанай ниитэ хэмжээн 1957 ондо уридшалан түсэблэгдэһэн эд бараанай наймаанай хэмжээтэй сасуулхада 50 процент тухай ехэ болохо.

Удаань нүхэр Чжоу Энь-лай үмсын промышленность болон худалдаа наймаанда социалистическэ ёһоной шэнэдхэн байгуулалта саашадаа бэелүүлгын зорилгонууд дээрэ, капиталистнуудые ямараар байлгаха ба хубилган хүмүүжүүлхэ тухай асуудал дээрэ тогтожо хэлээ.

Ороной социалистическэ индустриализациин болон арадай ажахые хүгжөөлтын зорилгонуудые шиидхэхын тулада кадрнуудые бэлдэхэ болон научно-шэнжэлэлгын хүдэлмэриие үргэдхэхэ асуудалай шухала удхашанартай байһаниие тэмдэглэхэ зуураа, нүхэр Чжоу Энь-лай энэ талаар түрүүшын ээлжээнэй шухала… инженерно-техническэ болон научно-шэнжэлэлгын хүдэлмэрилэгшэдэй кадрнуудые бэлэдхэхэ ябадал болоно гэжэ заагаа. Энээнтэй дашарамдуулан элидхэлшэ дээдэ болон тусхай дунда һуралсалые саашадань хүгжөөхэ ябадалые хангаха шухала гэжэ зааба.

Удаань нүхэр Чжоу Энь-лай хоёрдохи табанжэлэй турша соо арадай ажабайдалые һайжаруулха тухай асуудал дээрэ тогтожо хэлээ.

Хоёрдохи табанжэлэй турша соо хүдэлмэришэд болон албахаагшадай салин хүлһэн дунда зэргээр 25—30 процент тухай ехэ болохо гэжэ тэрэ хэлээ. Мүнөө үедэ, мүн хоёрдохи табанжэлэй турша соо хүдэлмэришэд болон албахаагшадай материальна байдалые һайжаруулхын тулада, хүдэлмэришэд болон албахаагшадай салин хүлһэнэй хэмжээе саашадань дээшэлүүлхэһээ гадна, тэдэнэрэй ажабайдалые һайжаруулхын түлөө, техникын усалгүй байхын түлөө, элүүрые хамгаалха гэхэ мэтэ хэрэгэй түлөө болохо зэргээрнь хэмжээнүүдые абаха шухала.

Энэ талаар Гүрэнэй Совет нэгэ хэды тодорхой хэмжээ-ябуулгануудые баталанхай, тэдэнь ойрын сагта арад зоной дунда элитэ болохо ба бодото байдал дээрээ бэелүүлэгдэхэ байха. Таряашадай материальна ажабайдалые һайжаруулхын зорилгоор, нэгэ талаһаа, гүрэнэй зөөри арьбадхан суглуулха ба кооперативуудай олзо доходуудай хоорондохи хэмжээе һайнаар тааралдуулха, таряашадта налог ашаха асуудалые зүбөөр шиидхэхэ ябадалда анхарал хандуулха шухала; нүгөө талаһаа, хүдөө ажахын үйлэдбэриин кооперативуудай ниитын зөөри арьбадхан суглуулха ба тус кооперативуудай гэшүүдэй олзо доходуудай хоорондохи хэмжээе зүбөөр тааралдуулха ябадалда анхарал табиха, кооперативуудта олзо доходые хубааха асуудалые зүбөөр шиидхэхэ шухала. Табанжэл соо таряашадай олзо доход дунда зэргээр 25—30 процент шахуу ургажа болохо байна.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриин кооперативуудта үйлэдбэреэ хүгжөөхэдэнь хоёрдохи табанжэлэй турша соо гүрэн тэдэндэ бүхы талаар туһаламжа үзүүлхэ, нэгэдэхи табанжэлэй түсэбтэй сасуулхада ирригационно барилгада болон хүдөө ажахыда хэгдэхэ капитальна хүдэлмэридэ мүнгэ һомололтые ехэ болгохо гэжэ нүхэр Чжоу Энь-лай тэмдэглээ. Тэрэшэлэн хүдөө ажахыда кредит үгэлгэ ехэ болохо; энээнтэй нэгэн хамта гүрэн хүдөө районуудта боложо болохо байгаалиин бэрхэшээлнүүдтэ зорюулан тусхай фонднуудые урданайхидаа адляар табиха байна.

Удаань нүхэр Чжоу Энь-лай үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадалые саашадань усадхаха тушаа, эхин һуралсалые хүгжөөхэ, үйлэдбэриһөө таһарангүйгөөр хүдэлмэришэд болон таряашадай һуралсалые дэлгэрүүлхэ талаар, үзэг бэшэгэй реформые удаа дараалан бэелүүлхэ талаар, мүн тэрэшэлэн элүүрые хамгаалтын, хэблэлэй, радиодамжуулгын, литературын болон искусствын талаар абтаха хэмжээнүүд тухай хэлэбэ.

Арьбалалта хэхэ гуримые гүрэнэй бүхы организацинуудай, гүрэнэй предприятинуудай, эмхи зургаануудай болон кооперативуудай наринаар сахиха шухала байһаниие нүхэр Чжоу Энь-лай тусхайлан тэмдэглээ. Тиихэдэнь хүнүүдэй хүсэн, материальна, финансова бүхы ресурснууд һайнаар ашаглагдажа, орон дотор социалистическэ байгуулалта түргэдхэгдэхэ байна бшуу.

Советскэ Союзай болон бусад ахадүү оронуудай зүгһөө Хитадта туһалһан ябадалынь олон бэрхэшээлнүүдые дабаха хэрэгые хүнгэдхөө, социалистическэ байгуулалтын хэрэгые түргэнөөр урагшань дабшуулха арга Хитадта олгоо гэжэ нүхэр Чжоу Энь-лай тэмдэглэнэ.

Манай гүрэн социалистическэ лагериин таһаршагүй хубинь болохо зуураа, өөрынгөө хубита уялгануудые дүүргэхэ байха гэжэ саашань элидхэлшэ хэлээ. Бидэнэр эдэ уялгануудаа һайнаар дүүргэхэ ёһотойбди. Бидэнэр ахадүү оронуудые байгуулалтадань хэрэгтэй хүдөө ажахын продукциин олон зүйлнүүдээр, малажалай продукцяар, минеральна түүхэй эд болон зарим түхэлэй машинануудаар, түхеэрэлгэнүүдээр болон промышленна продукцяар хангаха уялгатайбди.

Хитад хадаа тэгшэ эрхын ба бэе бэедээ ашагтай байлгын үндэһөөр дэлхэйн бүхы оронуудтай экономическа, техническэ болон культурна холбоонуудые хүгжөөхын түлөө эрмэлзэнэ гэжэ түгэсхэл соогоо нүхэр Чжоу Энь-лай хэлээ.

Гансал манай ороной социалистическэ байгуулалтые дүүргэхэ ябадалые түргэдхэхын түлөө бэшэ, харин гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ ажабайха ябадалда зорюулан бидэнэр уласхоорондын экономическа, техническэ болон культурна холбоо барисаануудые ба хани харилсаануудые үргэдхэхын түлөө тэмсэнэбди гэжэ нүхэр Чжоу Энь-лай мэдүүлээ.

Хитадта шэнэ университет нээгдээ

ПЕКИН, сентябриин 16. (ТАСС). Хэнань провинциин захиргаанай центр болохо Чжэнчжоуда сентябриин 15-да шэнэ университет нээгдэб гэжэ Синьхуа агентство мэдээсэнэ. Университедэй гурбан—математическа, физическэ болон химическэ отделенинүүдтэ 700 гаран хүн абтаа. Ойрын гурбан жэлэй турша соо университедтэ биологическа ба түүхын отделенинүүд, тэрэшэлэн хитад хэлэнэй ба литературын отделени нээгдэхэ юм. Тэрэ үе хүрэтэр Чжэнчжоудахи университедэй студентнүүдэй тоо 5 мянган хүн болохо байна.

Хитадай Коммунистическэ партиин VIII съезд

ПЕКИН, сентябриин 17. (ТАСС). Хитадай Коммунистическэ партиин VIII съезд мүнөөдэр хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлбэ.

Съездын мандатна комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Дун Би-угэй тобшохон угэ хэлэһэнэй һүүлдэ, Хитадай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй политбюрогой гэшүүн нүхэр Чжу Дэдэ үгэ үгтэбэ.

Долоодохи съездын болоһонһоо хойшо үнгэрһэн 11 жэлэй туршада,— гэжэ Чжу Дэ хэлэбэ,—хитад арад Хитадай Коммунистическэ партиин ударидалга доро хүндэ хүшэр ба орёо бэрхэ тэмсэл хэжэ, демократическа революцида агуухэ илалта туйлаһан, мүн һүүлдэнь социалистическэ революцида агуухэ илалта гол түлэб туйлаһан ба социалистическэ байгуулалтын түрүүшын табанжэлэй түсэб дүүргэлгэдэ тон ехэ амжалтануудые туйлаһан байна.

Долоодохи зарлалай Центральна Комитедэй хэһэн 11 жэлэй хүдэлмэриие съезд, Хитадай Коммунистическэ партиин бүхы гэшүүд, бүхы хитад арад тон ханангяар сэгнэнэ гэжэ этигэнэб гээд Чжу Дэ хэлэбэ.

Парти болон бүхы оронной арадуудай үмэнэ мүнөө үедэ байһан гол зорилгые—Хитадые агуухэ социалистическэ гүрэн болгохо зорилгые бэелүүлхын түлөө социалистическэ шэнэдхэн байгуулгын талаар табигдажа байһан зорилгонуудые бэелүүлжэ үргэлжэлүүлхэ шухала. Энэ айхабтар ехэ хүдэлмэри болоно. Энгэй үмсэһөө ниитын, социалистическэ зөөридэ оролго, капиталистическэ үмсэһөө гүрэнэй социалистическэ үмсэдэ оролго гүйсэд бэелүүлхын тула үшөө хэдэн жэл хэрэгтэй байна. Нүгөө талаһаа, социалистическэ индустриализацилгые үшөө саашань бэелүүлхэ шухала. Центральна Комитедэй табиһан гурбадахи табанжэлэй зорилгые—ороной социалистическэ индустриализацилгые гол түлэб дүүргэхэ, хэдэн арбаад жэлэй туршада промышленна талаараа үлэмжэ ехээр хүгжэнги байдаг дэлхэйн капиталистическэ оронуудые промышленна үйлэдбэрилгын хэмжээнэй талаар хүсэхэ зорилгые тон ехэ хүсэлэл болон олон бэрхэшээлнүүдые дабан гараһанай ашаар лэ бэелүүлжэ болохо.

Хитад арадай үмэнэ байһан агуухэ зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ таарамжатай бүхы эрхэ байдал бии юм гэжэ нүхэр Чжу Дэ хэлэхэ зуураа, орон доторхи эгээл таарамжатай эрхэ байдал хадаа Хитадай Коммунистическэ партиин ударидалга доро бүхы ороной арадуудай агуухэхээр нягтаран байгаа болоно гэжэ тэмдэглэбэ. Нягтаран жагсаһан 600 миллион арад — агуухэ хүсэн мүн. Мүнөө үедэ социалистическэ шэнэдхэн байгуулгын гол түлэб бэелүүлэгдэһэнэй ашаар хүдэлмэришэд болон таряашадай холбоо барисаанай үндэһэ һуури дээрэ Хитадай бүхы национальностинуудай агуухэ нягтаран бүри батажаа. Хитадай Коммунистическэ парти болон арадай правительствые тойрон 600 миллион тоото хитад арадай нягтаран жагсаһан ушар, тэрэнэй агуухэ зохёоху үүсхэл болон ажалай дэбжэлтэ хадаа гүйсэд индустриальна социалистическэ гүрэниие ойрын жэлнүүдэй туршада хитад арадай байгуулжа шадаха байһыень элеэр гэршээлнэ.

Хитадта социализм байгуулһын нүгөөдэ шухала таарамжатай эрхэ байдалнь юун болоноб гэхэдэ, заха хизааргүй үргэн газар нютагынь, байгаалиин баялиг, олон тоото арад зониинь, промышленна эдэлэй туйлай ехэ запасууд мүн болоно гэжэ Чжу Дэ хэлэбэ.

Эхэ ороноо гүйсэд нэгэдхэхын түлөө, манай ороной нангин газар бологшо—Тайвань аралые сүлөөлхэ зорилго бидэнэй үмэнэ табигданхай гэжэ Чжу Дэ хэлэбэ. Центральна Комитедэй политическэ элидхэл соо хэлэгдэһэнэй ёһоор Тайваниие шадаал һаа эбэй хэлсээнүүдэй ашаар сүлөөлхэ байнабди, тиихэдээ сэрэгэй хүсые хэрэглэхэгүй һанаатайбди. Юуб гэхэдэ, эбтэйгээр хэлсээжэ Тайваниие сүлөөлэлгэ хитад арадай уг зорилгодо зохилдохо, тэрэ тоодо Тайван провинциин арадайшье, сэрэгэй болон захиргаанай хүдэлмэрилэгшэдэйшье һанал хүсэлдэ зохилдохо байна бшуу. Тайваньда ажаһуудаг сэрэгэй болон захиргаанай хүдэлмэрилэгшэд өөһэдынгөө патриотизмые үнэнтээр харуулан, эхэ орондоо бусажа ерэхэ бээз гэжэ найданабди. Тиигээд байгаа һаань, тэдэнэй үмэнэ ерээдүйн һаруул зам нээгдэхэ байһаниинь элитэ. Ямаршье аргаар һаа, Тайвань арад эрхэ бэшэ сүлөөлэгдэхэ байна.

Уласхоорондын оршон байдал туһай хэлэхэ зуураа, мүнөө үеын уласхоорондын байдал Хитадта социалистическэ байгуулалта хүгжөөхэ хэрэгтэ тон зохид байна гэжэ Чжу Дэ тэмдэглэбэ. Социалистическэ байгуулалтын түлөө эрид шуд тэмсэлдэ партиин гэшүүдэй зэргые улам бэхижүүлхэ шухала, тиигэжэ бүхы хитад арадай нягта эбэй болон эдэбхи хэшээлые туйлажа болохо байна гэжэ Чжу Дэ зааба.

Манай үмэнэ байһан зорилгонууд орёо бэрхэ, гэбэшье, парти доторой жагсаалые, бүхы арадтаяа партиин нягта жагсаалые бүри бэхижүүлжэ шадаа һаа, энэ съездын хараалһан гол зорилгонуудые эрхэ бэшэ дүүргэжэ шадахабди, орон дотор ба ороной газаа тээ байһан нэгэдэжэ шадамаар лэ бүхы хүсэнүүдые нэгэдүүлхэбди, бидэндэ туһатай бүхы арга боломжонуудые гүйсэдөөр хэрэглэхэбди, тиигэжэ Хитадые агуухэ социалистическэ гүрэн болгохо байнабди, гэжэ үгынгөө һүүлдэ нүхэр Чжу Дэ хэлэбэ.

Хэдэн делегадуудай үгэ хэлэһэнэй хойно гоминданай революционно комитедэй түрүүлэгшэ Ли Цзи-шэнь хитадай демократическа партинуудһаа—гоминданай революционно комитедһээ, демократическа лиги болон бусадһаа Хитадай Коммунистическэ партиин VIII съездэдэ амаршалга хүргэбэ.

Хитадай Коммунистическэ партиин VIII съезд тон ехэ түүхэтэ удхашанартай гэжэ тэрэ амаршалга соонь хэлэгдэнэ. Энэ съезд Хитадай Арадай Республикын тогтоһонһоо хойшо долоон жэлэй ойн болохоёо байһан үедэ, национальна байгуулалтада туйлагдаһан айхабтар ехэ амжалтануудай оршон байдалда зарлагдаа. Демократическа партинууд болон бүлэглэлнүүд Коммунистическэ партиин VIII съездые алуулнаар амаршална. Съездын амжалтата ажалынь хитадай арад зоной материальна болон культурна хэмжээе саашадань дээшэлүүлхэ зорилго хангахаһаа гадна, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай болон демократиин хүсэнүүдые бэхижүүлхэ хэрэгтэ, жаргалта байдалай замаар урагшаа дабхижа ябаа хүн түрэлтэнэй хүдэлөөндэ ехэхэн туһа нэмэри болохо байна.

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые хамгаалхын түлөө, агуухэ социалистическэ гүрэниие хамтынгаа хүсөөр байгуулхын түлөө бүхы арга боломжонуудые хэрэглэн, хани барисаагаа саг үргэлжэ бэхижүүлэн, бүхы хитад арад зонтой хамта Коммунистическэ партиин ударидалга доро урагшаа дабшахые хүсэнэбди, гэжэ амаршалгын түгэсхэлдэ хэлэгдэнэ.

Забһарлалгын һүүлээр, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин зүгһөө нүхэр А. И. Микоян съездые амаршалаа. Хитадай Коммунистическэ партиин бүхэхитадай найрамдахи съездэдэ КПСС-эй Центральна Комитедэй элигэйһэн амаршалгые нүхэр А. И. Микоян үгынгөө түгэсхэлдэ уншаа. Тэрэнииень съездын делегадууд нэрьемэ альга ташалгаар угтаа.

Тэрэнэй һүүлдэ Польско нэгэдэмэл хүдэлмэришэнэй партиин делегациие толгойлогшо нүхэр Эдвард Охабта үгэ үгтэбэ. Съездын делегадуудта халуун амаршалга хүргөөд, Хитадай арадай сүлөөрэлгын тэмсэлые тон ехэ талархалтайгаар һайшаажа байһан польско арад социалистическэ байгуулалтада тэрэнэй туйлаһан амжалтануудые хаража тон ехээр баясана гэжэ Э. Охаб хэлэбэ.

Польско арадай туйлаһан амжалтануудай туһай хэлэһэнэйнгээ һүүлдэ, социалистическэ байгуулалтын шэнэ зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө манай Польшодо, мүн демократическэ лагериин бусадшье оронуудта эб найрамдал хэрэгтэй гэжэ Э. Охаб тэмдэглэбэ. Дайн сэрэгэй бүхы бэхэшээлнүүдые бэе дээрэ үзэһэн польско арад бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай хэрэгые саашадань хамгаалхые, Советскэ Союзтай, Хитадтай болон ахадүү бусад оронуудтай хани барисаагаа улам бэхижүүлхые шууд зорихоёбди.

Трибуна дээрэ Германиин социалистическэ нэгэдэмэл партиин делегациие толгойлогшо нүхэр Вальтер Ульбрихт гараһа. Дэлхэйн оршондохи хүсэнүүдэй тэнсүүриие өөрыгөө илалтануудаар социалистическэ лагериин аша туһада хубилгаһан Хитадай коммунистнуудта Германиин түрүү хүсэнүүд баясхалан хүргэнэ гэжэ тэрэ хэлэбэ. Хитадай эрхэ байдалда марксизм-ленинизмые зүбөөр хэрэглэһэнэй ашаар таанад айхабтар ехэ амжалтануудые туйлаат гэжэ В. Ульбрихт саашань хэлэбэ. КПСС-эй XX съездын удаа Танай съезд марксизм-ленинизмын һургаал сургалда тон ехэ нэмэри оруулна.

Капитализмһаа социализмда ороолгын үедэхи танай тактика социалистическэ партинуудта шухала удхашанартай. Бидэндэ адли юумэнүүд олон. ГДР КНР хоёр нэгэ лагерьта ороно, КПСС-тэй, тэрэнэй ленинскэ ЦК-тэй хани барисаатай ба харилсаа холбоотой.

ГДР—Германиин түүхэдэхи хүдэлмэришэд ба таряашадай түрүүшын республика мүн. Манай гүрэн демократическа лагериин эгээл баруун хилэ дээрэ оршодог, тиимэһээ тон ехэ онсо харюусалга даажа ябана. Бидэнэр амгалантайбан мүрысөөндэ социалистическэ системын үлэмжэ һайн байһаниие баталан харуулха ёһотойбди гэжэ В. Ульбрихт мэдүүлбэ. Энээниие бидэнэр бэелүүлжэ шадахабди. Энэнэй бодото баримтань арад зоной ажалай эдэбхи, ахадүү оронуудай туһаламжа болоно.

Баруун Германидахи милитаристическа фашистска Германиие һэргээхые, Европодо өөрыгөө ээрэхэлтые тогтооху гэжэ хүсэнэд. Германиин Коммунистическэ партиие хориглоо—Гитлерэй мүрөөр ябаһан бонноско засагаархидай шэнэ алхам мүн болоно. Баруун Германиин засагаархид баруун гүрэнүүдэй тала баримталан, Суэцкэ канал тушаа асуудалаар Египедтэ эсэргүүр ябуулга хэнэ. Немецкэ арад тиимэ политикые сүм бурууушаана, эб найрамдалай түлөө жагсана. Өөрынгөө орониие эбэй ёһоор нэгэдүүлхын түлөө оролдоло гаргана. Тээд өөрынгөө энэ тэмсэлдэ бидэнэр гансаардана бэшэбди. Манай талада Советскэ Союз, Хитад болон арадай демократиин оронууд байна бшуу.

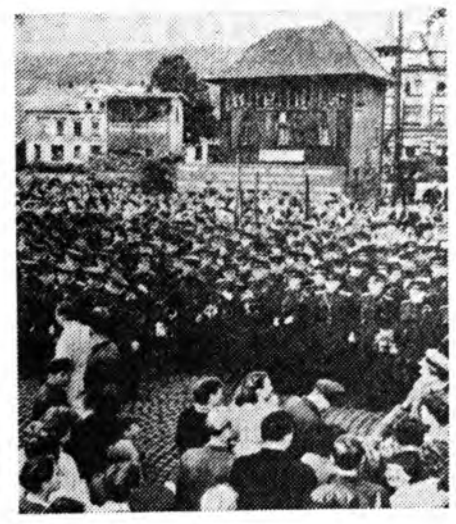
Һүүлдэнь, В. Ульбрихт Хитадай Коммунистическэ партиин VIII съездэдэ СЕПГ-эй ЦК-гэй амаршалгые уншаба.

Румынска хүдэлмэришэнэй партиин делегациие толгойлогшо нүхэр Г. Георгиу-Деж үгэ хэлэбэ. Арад ниитэтэй нягта холбоо барисаанай жэшээ, марксизм-ленинизмые илагдашагүй сургалда үнэн сэхэ байһанай үлгэр жэшээ Хитадай Коммунистическэ парти харуулна гэжэ Георгиу-Деж хэлэбэ. Уласхоорондын харилсаандахи КНР-эй политическэ хараа шугамые Румыниин арад һайшаана. 600 миллион арад зонтой агуухэ Хитадые газаашалжа болошогүй. Тэрэнэй хабаадалгагүйгөөр уласхоорондын ямаршье шухала асуудал шиидхэгдэжэ шадагдахагүй байна. Агуухэ хитад арадтай байгуулһан хани барисаагаараа Румыниин арад омогорходог. Манай арад өөрынгөө арадай демократическа республикые улам бэхижүүлгын түлөө эршэмтэйгээр ажаллана, социализмын замаар найдамтайгаар дабшана.

Мүнөөдэрэй заседани дээрэ Ли Дин-цюань (Сычуань провинциин партийна организаци), Чэнь Писянь (Шанхай городой партийна организаци) болон бусад делегадууд үгэ хэлэбэд. Тэдэнэр Хитадай Коммунистическэ партиин ЦК-гэй тоосоото үеын ажал-ябуулгые бүрмүһөөн һайшааһан, нүхэд Лю Шао-Ци, Дэн Сяо-пин болон Чжоу Энь-лайн хэһэн элидхэлнүүдые сүм дэмжэһэн байнад.

Хитадай Коммунистическэ партиин табиһан бүхы зорилгонуудые эрид шууд бэелүүлхын түлөө партийна организацинууд бэлэн байна гэжэ тэдэ үгэ хэлэһэд съездые найдуулба.

Съезд үглөөдэр хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлхэ байна.

Германидахи советскэ сэрэгүүдэй таараадаһан частьнуудые түрэл оронднь бусаалга Германска Демократическа Республикын хаһэ хэдэн городуудта болобо. Тараагдаһан частьнуудай солдадууд болон офицернүүдые хаа хаанагүй хэдэн олон мянган ажалшад үдэшөө, тиихэдээ амгалан ажалдаа амжалта туйлахыень тэдэндэ үнэн зүрхэнһөө хүсэһэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Шварценберг городой хүн зон советскэ частьнуудые үдэшэжэ байна.

Центральбильдын фото.

Югославо-индонезийск[э] хамтын мэдүүлгэ

БЕЛГРАД, сентябриин 18. (ТАСС). Хэлсээнэй дүүрэһэнэй һүүлээр гар табигдаһан югославо-индонезийскэ хамтын мэдүүлгые белградска газетэнүүд толилоо.

Мэдүүлгэ соонь иигэжэ заагдана. Хэлсээн хани халуун ба үгээ ойлголсолгын оршон байдалда үнгэржэ, уласхоорондын харилсаануудай, тэрэшэлэн югославо-индонезийскэ харилсаа холбооной асуудалнууд зүбшэгдэһэн байна.

Югославиин ба Индонезиин хоёр орондохи, тэрэшэлэн бусад бүхы гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаанууд бандунгска конференци дээрэ һайшаагдаһан гол ёһонуудтай зохилдуулан энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха политикаһаа үндэһэтэй байха юм.

Уласхоорондын гуримшуулагдаагүй бүхы асуудалнуудые имагтал эбэй ёһоор шиидхэхэ шухала гэжэ хоёр тала найдажа байһанаа элишэлэн мэдүүлээ.

Суэцкэ канал тухай асуудал хүсэ хэрэглэхэ гэһэн ямаршье заналта хэнгүйгөөр, харин Египедэй сүлөөтэ эрхые ба нэрэ түрые хүндэлхэ гол ёһонуудые баримталан, суднануудай һаадгүйгөөр ябаха ёһонуудые хараадаа абан эбэй ёһоор шиидхэгдэхэ зэргэтэй гэжэ хоёр тала тооложо.

Энэ асуудал Суэцкэ каналые хэрэглэдэг имагтал хэдэхэн оронуудай нэгэ талын эрмэлзэн оролдолгоор шиидхэгдэжэ шадахагүй гэжэ хоёр тала тоолохо зуураа, дээрэ дурсагдаһан гол ёһонуудые баримталан зүбшэжэ, шиидхэбэрин[...] ха хэрэгтэ эдэбхитэйгэ[...] тэйгээр туһалхыень бү[...] дые урилаа.

ООН-эй түгэлдэр эр[...] гол ёһые хүсэдөөр бэел[...] гоор, мүнөө дээрээ ООН[...] бэшэ байһан аад, ООН[...] эрилтэнүүдтэ тааража [...] организацида дары [...] тол гэжэ тоолог[...] дөөр зүбшөөжэ байн[...] тала элишэлэн мэдүүлэ[...] түрүүндэ Хитадай Арад[...] ликын ООН-до түлөөлэ[...] та эрхэнь бэелүүлэгдэхэ[...]

Буу зэбсэг хороохо, [...] атомна болон термоядер[...] хэрэглэлгые хорихо ту[...] нуудаар уласхоорондын [...] талхын тулада хамага[...] Нэгэдэмэл Нацануудай [...] шаг дамжуулан хэшээ[...] го гаргаха шухала гэ[...] хоёр тала хэлэн байна.

Хоёр ороной хоорондо[...] экономическа болон кул[...] боо барисаае үргэдхэхэ[...] дүүлгэ соо хараалагдан[...]

Индонезиин ошохо ту[...] зиин республикын презид[...] нин урилые ФНРЮ-гэй [...] Иосип Броз Тито зүб[...] мэдүүлгэ соо заагдана.

ФНРЮ-гэй гадаадын [...] эрхилхэ гүрэнэй секрета[...] повин, Индонезиин респу[...] даадын хэрэгүүдэй ми[...] лан Абдулгани хамтын [...] гар табяа.

Президент Насерай мэдүүлгэ.

ЛОНДОН, сентябриин 17. (ТАСС). Рейтер агентствын корреспондентын Каирһаа мэдээсэһэнэй ёһоор Пресс Траст оф Индиа агентствын түлөөлэгшэтэй хөөрэлдэхэдөө, Египедэй республикын президент Насер иигэжэ хэлээ. Хаанаһаашье хэгдэһэн эзэрхэг түримхэй ямаршье ябуулгануудые Египет сухарюулан сохихоор бэлэн байна. Египет эзэрхэг түримхэй ямаршье түсэбгүй юм, зүгөөр, тэрээндэ добтолго хэгдэжэд байгаа һаань, тэрэ добтолгодо харюу сохихо үгэхөөр яһала ехэ хүсэтэй юм гэжэ президент Насер онсолон тэмдэглэбэ.

Баруун оронууд Суэцкэ каналай байдал тухай бэшэ, харин «арабска оронуудта өөһэдынгөө эзэрхэлтые үлөөхын» түлөө һанаагаа зобоно гэжэ президент Насер саашань хэлээ. Баруун гүрэнүүд хадаа Суэцкэ каналай түлөө тэмсэлдэ булигдаад байгаа һаа, арабска оронуудһаа гаража ошохо баатай болохобди гэжэ багсаадаг байна. «Энэл ушар юунһээшье үлүүтэйгээр тэдэнэй һанаае зобоно» гэжэ Насер заагаа. «Суэцкэ канал дээрэ мүнөө түхөөлдоод байһан оршон байдал араб оронуудые хэзээ хэзээнэйхиһээ ехээр эмхидхэн жагсаагаа. Энээниие баруун зүгэй оронууд мэдээд байна гэжэ би бодоноб» гээд тэрэ саашань хэлээ.

Суэц тухай асуудалай ямараар шиидхэгдэжэ болохо байһан тухай хэлэхэ зуураа, президент Насер иигэжэ онсо тэмдэглээ: «Суэцкэ канал Египедтэ хамаатай юм, бидэнэр Египедэй газарай нэгэшье хүбиие бусадта үгэхэгүйбди. Мүн каналые хэрэглэгшэдэй ассоциаци байгуулхые баруун зүгэй оронууд дурадхаа. Тиимэ ассоциациин каналда ээрэхэ хыень бидэнэр зүбшөөхэгүйбди. Бидэнэр, египедэйхид, каналые өөһэдөө гэмгүй һайнаар хүтэлбэрилхэбди. Хэрбээ, дурсагдаһан ассоциациин Суэцкэ каналда хүсөөрөө орожо ерээ һаань, тэрэнь ээрхэг түримхэй ябадал болоно байна. Тиимэ һээтэ тэрээндэ мүн лэ тиимээр хандаха болоноб.

«Даллесай түсэбые» ба «Мензиесэй мисси» гэдэгые хэрэглэн канаые хариин оронуудай зүгһөө мэдэжэ байха ябадал Египедтэ баадаха гэһэн һэдэлгын буруу һүрөөһэн түсэбүүдтэй түгтоожо хэлэхэ зуураа, Насер иигэжэ мэдүүлээ. Миниин һанамжын ёһоор, «Мензиесэй мисси» асуудалые хэлсээ хэжэ гуримшуулхые хүсэдэгүй, харин «Даллесай түсэбые» Египедэй зүбшөөн абахые хүсэдэг лэ байгаа.

Саашань Насер иигэжэ хэлээ. Египетскэ стерлингээ сүэдүүдые баруун гүрэнүүдэй хааһан ушар «баруун зүгэй экономическа талаараа мэдэгдэнги байдалһаа сүлөөрхэ хүсэлэнтэй байһан «Азиин болон Африкын оронуудта һургаал боложо үгэхэ» ёһтой.

Багдадска хэлсээн тухай ямар һанамжатайбта гэһэн асуудалда Насер иигэжэ харюусаа: «Тэрээнһээ ямаршье үрэ гараагүй гэжэ тоолоноб. Багдадска хэлсээндэ араб оронуудые татан оруулха гэһэн баруун оронуудай оролдолго буруу һүрөө».

Египедэй дурадхалые 23 орон дэмжэбэ

КАИР, сентябриин 18. (ТАСС). 1888 оной конвенциие шэнээр хаража үзэхэ конференциин хүдэлмэридэ хабаадалсаха тухай Египедэй урилые Албани Бирма хоёр зүбшөөгөө. Тиигэжэ Египедэй правительствын дурадхалые 23 орон дэмжэбэ гэжэ каирска радио мэдээсэнэ.

Индонезиин Республикын Прези[дент] Сукарно Югославиһаа мордо[бо]

БЕЛГРАД, сентябриин 18. (ТАСС). Индонезиин Республикын Президент Сукарно, тэрээнтэй сут ябалсаһан хүнүүд Австрида айлшалхаяа Белградһаа мүнөөдэр мордобо гэжэ ТАНЮГ агентство мэдээсэнэ.

ФНРЮ-тэй президент Иосип Броз Тито, Союзна арадай скупщинын түрүүлэгшэ Моша Пьяде, Союзна гүйсэдхэхэ вечын түрүүлэгшын орлогшонор Э. Кардель, А. Ранкович, С. Вукманович, Сербии[н] Скупщинын түрүүлэгшэ [...] лич болон Югославиин б[...] ажал-ябуулагшад Земун[...] ром дээрэһээ Президент [...] үдэшөө. Тэрэшэлэн Белгр[...] дагай дипломатическа [...] зургаанууды толгойло[...] донезийскэ посольствын [...] гэшүүд Президент Сук[...] шэлсөө.

Япон-советскэ хэлсээн туша[...]

ПЕКИН, сентябриин 18. (ТАСС). Токийска радио иигэжэ мэдээсэнэ. Япон-советскэ хэлсээе түгэсхэхэ зорилгоор премьер-министр Хатоямын Советскэ Союз ошохоёо байһантай дашарамдуулан Советскэ правительствотай зүбшэл хэхын тулада Сюнчи Мацумото Москва эльгээхэ гэһэн шиидхэ[...] министрнүүдэй кабинет [...] баталан абаа.

Лондондо болоһон япо[...] зэлсээндэ Японой бүрин [...] лөөлэгшэ боложо хабаад[...] цумота сентябриин 20-д[...] Союз орохоёо мордохоё[...]

Египедэй дурадхалые Афганистанай правите[льство] дэмжэнэ

КАБУЛ. (ТАСС). Афганистанай гадаадын хэрэгүүдэй министерствын мэдээсэлдэ үндэһэлэн Бахтар агентство сентябриин 16-да иигэжэ дамжуулна. Суэц тухай асуудалые шиидхэхэ тушаа Египедэй правительствын оруулһан дурадхалые зүбшөөжэ байһан тухайга[...] станай правительство эл[...] дүүлээ. Суэцкэ каналые [...] оронуудай түлөөлэгшэ[...] ренци зарлаха тухай Е[...] вительствын дурадхалые [...] станай правительство дэ[...]

Нове-Садта уласхоорондын хүдөө ажахын яр[марка-] выставкэ нээгдэбэ

БЕЛГРАД. (ТАСС). Уласхоорондын хүдөө ажахын ярмарка—выставкэ сентябриин 15-да Нове-Садта (Воеводина) нээгдэбэ. Энэ ярмаргта югославска 1.213, хариин оронуудай 68 организацинууд болон фирмэнүүд хабаадана. Союзна гүйсэдхэхэ вечын түрүүлэгшын орлогшо Светозар Вукманович, Сербиин арадай скупщ[ины түрүүлэгшэ] Петр Стамболи[ч ...] ныш автономно хизаар[...] скупщинын түрүүлэгшэ [...] ронский болон бусад яарм[...] гэ дээрэ байлсаа.

Нове-Садтахи ярма[...] сентябриин 23 хүрэтэр [...] юм.

Даллес Лондондо ерэбэ

ЛОНДОН, сентябриин 18. (ТАСС). США-тэй гүрэнэй секретарь Даллес мүнөөдэр Лондондо ерээ. Аэропорт дээрэ журналистнуудай табиһан асуудалнуудта [...] һаа тэрэ арсаа.

Редактор Д. Л. ЛОВ[...]

Хитадай хүдөө ажахын делегаци Индидэ ерэбэ

ДЕЛИ. (ТАСС). Хитадай хүдөө ажахын делегаци Калькуттада сентябриин 16-да ерээ гэжэ индийскэ информационно бюро мэдээсэнэ. Делегациин гэшүүд Инди соогуур хоёр һарын турша соо аяншалжа, тэрэ үе соогоо Индидэ хүдөө ажахые эрхилэлгын арга методүүдтэй танилсаха байна.

МНР-эй Арадай хуралай шиидхэбэри

УЛАН-БАТОР. (ТАСС). Хүдөө ажахын хамтаралнуудай гэшүүдэй хубиинь ажахыһаа гүрэндэ уялгата ёһоор продукнуудые тушаалгые 10 процентээр доошолуулха тухай Монгол Арадай Республикын Арадай агуухэ хуралай президиум шиидхэбэри гаргаа. Гадна, гүрэндэ мал, нооһо болон һү тушааха талаар 1954—1955 онуудай, тэрэшэлэн гүрэндэ продукци тушаалгаар 1956 оной үри доёмхонууд хүсэдөөр болюулагдаһан байна. Эдэ хэмжээ-ябуулганууд хүдөө ажахын хамтаралнуудай гэшүүдэй ажабайдал һайжаруулгада ехэ удхашанартай байхаһаа гадна, хубиинһаа мэдэлдэ байһан адуу малай тоо толгойе олошоруулха урмашаалһан дэшэлүүлнэ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46 32, заместителя редактора — 32 74, отв. секретаря — 27 37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47 59, пропаганды и переводов — 3[...] культуры и быта, промышленности — 34 05, местной информации и писем — 24 74, корректорская — 32 67, бухгалтерия 37 32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00870. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №[...]